

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetésre 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyiltér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézet. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

Erdőhivatal Eperjesen.

Városunk életképességének kétségtelen bizonyítéka s fokozatos fejlődésének egy újabb tényezője lesz az 1898. évi XIX. törvénycikk rendelkezése szerint legközelebb Eperjesen felállítandó m. kir. állami erdőhivatal. Biztató reménységgel tekintünk annak idején a községi és némely más erdők és kopár területek állami kezelésbe vételét szabályozó törvény végrehajtása elé. S hála legyen városunk és vármegyénk illetékes tényezőinek — méltán! Hathatós közbenjárásukkal kieszközölték azt, hogy az 1898. évi XIX. törvénycikk végrehajtása folytán városunk egy közhasznú, tekintélyes hivatallal gyarapodik.

A hivatkozott törvény a *községi és némely más (jogi személyek tulajdonában levő) erdők és kopár-területek kezeléséről, továbbá a közbirtokosságok és a volt úrbéreszek osztatlan tulajdonában levő, közösen használt erdők és kopár-területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról* akként intézkedik, hogy mindazoknak a teendőknél ellátására, melyeknek végzéséhez erdészeti szakértelem szükséges, a törvény felhatalmazása alapján, a földmívelésügyi miniszter m. kir. állami erdőhivatalokat és ezeknek alárendelt m. kir. járási erdőgondnokságokat szervezzen. Ezeknek az erdőhivataloknak működési köre egy vagy több törvényhatóság területére, míg az alájok rendelt m. kir. járási erdőgondnokságok működési köre egy vagy több fősolgabírói járás területére terjed ki.

Ily értelemben a földmívelésügyi kormány 43 m. kir. állami erdőhivatalt s 151 ezeknek alárendelt m. kir. járási erdőgondnokságot szervezett s erről, valamint a hivatali székhelyek megállapításáról a *Hivatalos Közlöny*-nek ez évi 28-ik számában rendeletileg intézkedik.

Nagy örömmel látjuk a rendeletből, hogy Eperjes m. kir. állami erdőhivatalt kapott. A hivatal kerülete kiterjed Abaúj-Torna- és Sárosvármegyék területére, valamint Kassa sz. kir. város területére is. Az eperjesi m. kir.

erdőhivatalnak — a rendelet értelmében — alája tartoznak négy, úgymint: a kassai, szépsii, bártfai és eperjesi m. kir. járási erdőgondnokságok. A kassai járási erdőgondnokság működési köre Abaúj-Tornavármegye füzéri, gönczi, szikszói járásainak, valamint Kassa sz. kir. városnak területére; a szépsii járási erdőgondnokság Abaúj-Tornavármegye csereháti és tornai jársáira; a bártfai járási erdőgondnokság Sárosvármegye makoviczai, szekesői és tapolyi jársáira, valamint Bártfa város területére; az eperjesi járási erdőgondnokság Sárosvármegye alsó-tarcai, felső tarcai és sírokai járásainak területére, nemkülönbön Eperjes és Kis-Szeben városok területére terjed ki.

Nyilvánvaló tehát, hogy ezen négy járási erdőgondnokság fölé helyezett eperjesi m. kir. állami erdőhivatal nemcsak, hogy tekintélyes működési körrel kell hogy bírjon, de már azon körülménnyel fogva is, mely szerint két vármegye területére terjed ki, a magasabb jellegű hivatal minden attributumával fel van ruházva.

A hivatal személyzete a segédszemélyzetén kívül: egy m. kir. erdőmester, két m. kir. főerdész, egy m. kir. erdész és két m. kir. erdészjelöltből fog állani.

Oly nagyfontosságú vívmánynak tekintjük azt, hogy Eperjes, — az első látszatra is elképzelhető versenyyel szemben — a m. kir. erdőhivatalt elnyerte, hogy a mikor az immár bevezetett tényre lapunk első helyén foglalkozunk: egyúttal legmelegebb hálánkat és elismerésünket fejezzük ki mindazok iránt, a kik e tekintetben elvitázhatatlan érdemeket szereztek. Ennek az érdemnek java része vármegyénk főispánját, Sárosvármegye közigazgatási bizottságát, városunk országos képviselőjét és polgármesterét illeti, mint a kik a legteljesebb mértékben s fáradhatlan törekvéssel istáptolták ez alkalommal is vármegyénk és városunk érdekeit.

Addig is, míg ez az új intézmény 1899-ik évi július hó 1-én tényleg életbe lép, azt a legszívebben s legnagyobb örömmel üdvözöljük. (—P.)

Soóvári levelek.

Soóvár, 1899. febr. 1.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Jól esett nekem, ha eperjesi vendégeink Soóvárról bizonyos kegyelettel, mondhatnám mintegy hagyományos szeretettel beszéltek. Azt mondják, hogy nem is oly régen volt az, mikor Eperjes java-társasága szeretett Soóvárra ki-kirándulni; itt talált kedvet, szórakozást, a hol barátságos, feszelen körben szellemileg és testileg is felüdülhetett. Manapság azonban régi vendégeink ajnátkozva mondogatják, hogy nincs már a «régi Soóvár», csak «akkor» volt ám itt az igazi élet. Elmúltak a szép idők!

Én nem tartozom azok közé, a kik azt vallják, hogy a *jó idő* vagy *volt*, vagy *lesz*, de soha sincsen *most*, nem is sóhajtozom Heinével:

Wie Lieb' und Treu' und Glaube
Verschwunden aus der Welt,
Und wie so theuer der Kaffe,
Und wie so rar das Geld! . . .

S ha készséggel elhiszem is, hogy Soóváron «akkor» elevenebb társadalmi élet folyt, mint manapság, mégis biztosra veszem, hogy most is megtalálhatják azt körünkben a kedves eperjesi szomszédok, ha igazán akarják; talán csak a forma változott meg, nem egyéb. Helyesen mondta két ízben valaki a *S. Közlöny*-ben: «Virrad Soóváron!» — Jól mondta!

A mi Eperjesnek a «Széchenyi-kör», az nekünk némi részben a helybeli Társas-kör. Itt nyilatkozik leginkább a mi társadalmi életünk.

Régóta létezik ugyan ez az egyet, de csak most, alig három éve, virult fel igazán.

Ezelőtt, a közelmúlt években, bizony inkább csak névleg, formailag létezett. Nem volt benne semmi élet, elevenség; nem volt tagjai között vonzódás, de inkább szanaszét húztak az alkotó elemek. Pedig a sokféle hűz megöli a közjót. A vívódásban pedig végre is nem egymást ütik a felek, de a közügyet.

Jól esik otthonos körben a kedély barátságos pásztortüzénél felmelegedni, ha az élet szirtes útjában a hideg szél már-már megdermesztett. Kár, hogy a láng amúgy is magától kialszik, úgy a tűzhelyen, mint az emberi kebelben, főképp, ha nem tápláljuk időnként, de magunk oltjuk el.

Hát bizony nagyon haldoklófélelben volt a mi Társas-körünk, nehéz volt abba új életet hozni; nehéz feladat a sokféle különböző érdeket, személyt, akaratoskodást, érzékenykedést szép rendbe illeszteni. És ime Soóvárt váratlanul akadt olyan, a ki erre helyes tapintattal képes volt.

Különös tapintat is kellett ehhez, lényegében olyan forma, mint az egyszeri bölcs plébános úré, a kinek

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Egy élet.*

— Naplótörzsek. —

Írta: dr. Máriássy Béla.

1874. május 21.

Szép tavasz! Édes-bájós dalú költők ihlető eszménye, mindnyájunk beczéztet kedvence, várva-várt vendége, aggok reménye, ifjak öröme!

Mennyien énekelték már meg örök ifjúságot, búvós varázsodat, végtelen bájaidat, avatottak s avatlatlanok.

Nem követek-e el merényletet üdeséged, fenséged ellen, ha azt nehézkes szavammal vázolni megkísértem?

Nem mintha avatottnak érezném magam, mert hiszen gyarlóságomat jól ismerem, de Irántad érzett őszinte rajongásom s csodálatom oly nagy, hogy annak, mint a csordultig telt pohár tartalmának, túl kell ömlenie, ki kell törnie.

Ha szavaim követni tudnák képzeletemet, ha oly szépen tudnának leírni, minőnek látlak s mint lelkemben élsz, nem sértenelek; de fájdalom, nyelvem — képzetelemnek Ikarus-szárnya — fenséged sugarainak hevével felmondja a szolgálatot, s utólrhetetlen varázssóddal szemben érzem, hogy szavam gyermekdadogássá válik.

Bájós szellem, kinek rózsás ajkaid lelhelletére fel pattan a föld szívet borító jégburok s könnyeket sír, örömkönyveket, hogy üde ifjúságod hódító varázsával megtörted a korlátlan rideg kényúr, a mogorva, hermelinepalástba burkolt tél zsarnoki hatalmát.

A föld örömkönnyei mind mélyebb barázdákat vonnak Téll uram havas arczára, míg gyermeked arcod

vidám kacagó sugára végleg fel nem szabadít dermesztő, fagyos öleléséből.

S most, csak most fejtet ki igazi pompádat!

Bájaiddal elbódítod a napot is, ki szerelemre gyúlva, hő sugárral borít el, melyeknek nyomán élet kél, áldás terem.

Utadon fű, fa zöldül, virág nyílik, illat árad s dal fakad

Láttadon a zord szél enyhe fuvalommá válik s lágyan, édesdeden cirógatja selymes, fakadó, zöld pázsitos ruhát s csak arra szolgál, hogy a mi illat a völgyek rejtett ölében, a védettebb helyeken, mosolyod által előcsalt üde hírnökeid, az ártatlan hóvirág s a bájós ibolya keblén megterem: ne maradjon csak ott, hanem élvezze azt a távolabb, a még hűs árnyékba burkolt északi dűlő is, tudja meg belőle, hogy itt vagy már Te édes tündér, melegedjék meg, részegüljön meg tőle Ó is!

A felhők párái nem dermednek már hópihékké s az a langyos, kedélyes, élet adó, bimbót fakasztó, tavaszi eső nem ver, mint a nyár hevének magasról hulló zuhanya, s nem szítál, mint az ősz szürke csapadéka, sőt talán nem is eső az, hanem az égnek könnye, melyet a földnek feltámadása feletti örömeiben hullat.

Megszűnt a télnek ijesztő, lelket dermesztő némasága, hangos az erdő, mező, dalos a berek s liget.

Száz és ezer torok dicséri — a legváltozatosabban — bájaidat s hálát ad a Mindenség Urának, hogy az új tavaszt, a feltámadást újból megélnie engedte!

Sőt mintha minden fűszál, minden rügy ujongna, — valami csodás zsongás hallható a légben. A méla csendnek is hangja kél. Ezen végtelen finom — másnak talán fel sem tűnő — zenében, a tavasz himnusz utólrhetetlen gyöngédségének akkordjait hallom.

Nincs — nincs más, a ki ily bevezetett tőkélylyel birna dicsőhimnusz zengeni, csak Te, a fenséges ter-

meszet újra ébresztő gyermeke, elkényeztetett kedvence, szemefénye!

Csoda-e, ha szépséged minden szívbe belopja magát s hevületbe hozza, élénkebb lüktetésre készíti a vért; csoda-e, hogy tavasz és szerelem együtt jár, mióta vándorútjukon találkoztak s együtt fog jární, míg tavasz s szerelem lakik e földön.

Mert szép vagy szép tavasz, mámorítóan, észbontóan szép!

De mi mindez a Te szépséged, az ártatlan leányszív első szerelmének végtelenül üde gyöngédségéhez képest!

Az a kicsi szív, mely a szülők iránti igaz és őszinte szeretet mélyreható, de nyugodt s izgalomtól ment érzelmén kívül más érzelmét még nem ismer, úgy tűnik föl előttem, mint a friss hó borította táj, melynek ártatlanság-színébe öltözött területe összhangját mi sem zavarja.

De ha ezt a kis szívet a szerelem csintalan, de világot uraló, kis istenének nyíla éri, a sebből lángfolyam tör elő, mely elborítja az eddig hevülettel nem ismert szívet, melynek minden porcikája, minden eleme teljesen átförmálódik, átalakul úgy, hogy hamarjában azt se tudja, mi történt vele.

A lángfolyam felszálló párái képzeleti alakokká tömörülnek s megszületik az első szerelem — a szív délibábjá!

De a tűz csak rombol, — heve az, mi élet. A szívet elaraszott lángfolyam tüze mélyreható hővé alakul s ennek hatása alatt a szerelem nemes érzéccé válik s ebből alkotja meg remekbe dolgozott eszményét, szép szerelme alakját, a kicsi szívet.

Ki tudná leírni ezer és millió, parányi finomságú, érzelm változatait a szív tavaszának? Hát még azt az elképzelhetetlen leleményességet s utólrhetetlen üde báját, melylyel a szerelmes kis leány szíve lakóját,

* Az Eperjesi Széchenyi-kör magyar-írói, szakválasztmányának házi-estjén, 1899. évi január hó 18-ikán tartott elővadás.

nagyon sok bajt okozott két káplánja örökös civakodásaikkal. Egy ízben már mind a kettő oda akarta hagyni a parochiát, mert egy dologban sehogy sem tudtak megegyezni. A bölcs főtisztelendő elhatározta, hogy majd ő elcsinálja a dolgukat. Külön hallgatta ki mind a kettőt.

— Hát hogy is áll az a vita, amice?

Erre az első káplán hosszasan előadta az ügyet, felhozta minden argumentumát.

— Amice neked igazad van, — mond az öreg úr.

Most kihallgatja a másik káplánt.

Ez is hosszán, hevesen elmondta a vitás kérdést, mire aztán a főúr kimondta a sentenciát:

— Amice neked igazad van.

Megnyugodva távozott el a fiatal káplán, mire megszólal öreg barátja, ki figyelmes tanúja volt a két tárgyalásnak.

— De kedves barátom, hogy lehet egy és ugyanazon ügyben a két félnek igazsága, mikor mindegyik épen ellenkezőt állít?

Erre a plébános úr mosolyogva mondja:

— Neked is igazad van.

Lám, már béke van, megnyugodtak. Én pedig azt mondom, hogy a plébános úrnak volt a legnagyobb igazsága, mikor tudta, hogy vannak viták és vitázók, kiket néha nem hiba akár ily formában is kibékíteni; a béke, a jó cél el van érve.

A hasonlatot e kis tréfából csak a bölcs tapintatra vonatkoztatva mondom, hogy köztünk is akadt ime egy férfú, ki erős akarattal, sok odaadással karolta fel Társaskörünk akkor selymődő ügyét és tapintattal összeszedte a szerte kúszált szájakat, hogy újból egészséges egészszé csomósítsa. Ez az érdem az akkori társaskör elnöke: *König Sándor* úr.

Ő az, ki Társaskörünket mintegy újra szervezte, belé új pezsgő életet öntött.

Hogy Társaskörünknek egy állandó és a mai igényeknek megfelelő helyiségre mulhatlan szüksége lett, mindenki érezte, mindenki óhajtott. A régi tarthatatlan volt már. Jó akarattal az új helyiséget is előteremtették. A helybeli főbányahivatal főnöke: *Harmancsok György* úr teljes befolyásával karolta fel ezt az ügyet; s részint személyes érintkezés útján a miniszteriumban, részint kellőképp megokolt javaslatát által kivitte, hogy a kincstár a régi magtári épület egy jelentékeny részét a Társaskör számára — csekély évi bér mellett — átengedje s ennek a modern igényeknek megfelelő átalakításához a költséget is megadja. Így történt, hogy a főnök úrnak ez a már rég óhajtott terve most, a legalkalmasabb időben, megvalósult.

Így ébredt a Társaskör új életre, így nyert új helyiséget. Megvirradt!

Élünk itt az élet. A játszóteremben játszanak, az olvasóban olvasnak, a társalgóban nem társalognak. Nem társalgunk, de gyakran annál többet teszünk, mert Soóvárt is igaz a mondás, hogy a hol magyar ember van, dikció is van: inkább dikciózunk. De Isten óvjon attól, a mit a lengyel példabeszéd tart: két lengyel — három párt. Bár nekünk is van két igen kedves és közszeretben álló lengyelünk, s mi velük csak a «Polak, venger dva bratankit» énekeljük: mégis való, hogy magánvitáinkban inkább egyéniségünk hove kerekedik felül s olykor túl megy a tárgyalagos és nyugodt megítélés határán. Elgyötör maga a való élet is, ne segítsünk neki.

De különben is ki ne hinné, hogy: «Wir haben ja Alle etwas zu verbergen». Ertsünk: hát egyet. Társaskörünk hetenként egyszer kicsiben hasonlít a Széchenyikörhöz. Összejön a hölgyközönség is, van társasjáték, szavalat, felolvasás, zene. Zongorát is szerettünk, bizony élvezettel hallgathatja a magasabb igényű is annak a két hölgynek klasszikus játékát, a kik oly gyakran szereznek nekünk nemes zenei élvezetet.

*** 1879. november 1.

... és ne vigy minket a kísértetbe, de adj nekem örök nyugodalmat. Amen! És Te szent szűz... Nem! ne nézz reám, fordítsd el tőlem tekintetedet. Hiszen szemedben csak az Ő szemét, arcodon csak az Ő arczát látom.

Mért kínoz engem, lelkem eszménye, szívem szerelme Te?

Mért üldözöl még itt, a sötét kolostor rideg falai közt is? Hiszen nem vétettem én ellened soha!

Te találd meg boldogságodat más férfi karjai közt. Nekem? Nincs oly női szív, mely veszteségemet pótolni tudná.

Itt a zárda komor magányában, tanulás és ima közt, e hideg négy fal szomorú társaságában keresek nyugalmat, keresek bánatomra írt... Keresem, de nem

«Ember, kibén nincsen zene,
Kit meg nem indít édes hangvegyület,
Csel- s hízegésre, zsákmánylásra kész,
Kedélymozgási tompák, mint az éj
S pokolsötétek szenvedélyei, —
Ne higj ilyenek!...»

Kár, hogy a kis «úri banda» most nem játszik, mert a sors elvitte tőlünk *Fafalusi* barátunkat, vége a bandának. Hiszen ha *Fafalusi* barátunk száraz fáját felkapta, faszékre ült, a fásult ficzkó is feszült figyelemmel fordította feléje felfüleit; felfrissült fáradságából, s fájdalom-édesen fújta utána a «Sti tu»-t. Hátha hat húrton húzta!! Fuit! Volt, nincs!

Szavalat. Úgy megy, mint másutt. Körülfogja a társaság az áldozatra szántat s könyörögve kéri, szavaljon valamit; hisz oly örömmel élvezik, oly szívesen hallgatják. A poeta-barát, sok szabódás, rekedtségre, gyöngeségre való hivatkozás után, kiáll a pódiumra, s odaadással deklamálja el, a mit legjobban tud. Nem hallgatja senki, de annál lelkesebben megtapsolja mindenki. Mind a két fél boldog, hogy túleest.

Hát mikor Don Carlos kiáll a platza s ügyes, meglepő, ezerféle kókler-stiklivel és kunsztai, s más sikerült dévaj tréfáival, akár egész reggelgel derült hangulatban tartja a társaságot. Minap is egy úrhölgy kicsi karikagyűrűjéből bicikli-kereket varázsolta, s a gummi-gyűrűt rajta szafaládvá változtatta. Pléé!! Sikertől is neki minden «Czinkre!»

Felolvasás is volt már többször. Majd úgy járt, mint a szavalat; emlékszem azonban, hogy egy komoly tárgyú s épületes felolvasás — «a jó könyvekről» — már csak azért sem maradt meddő, mert utána csakhamar könyvtárnoki állást teremtettünk. — — — Gomb már volna, majd kerül hozzá lovaglónadrág is, aztán majd lovat is veszünk. (De ezt már ne tessék szószertit venni.)

Tisztelt Szerkesztő úr! Láthatja az elmondottakból is, hogy nem maradtunk el Soóváron végkép a világtól, de bár a nagyvilág zajától kissé távolabb esünk is, mégis megjelenik olykor köztünk a kultúra és a civilizáció egy-egy jellemző fecskéje: olajnyomatú képekben utazó vigéc, biciklit részletre kinálgató félvér sportsmann, templomra gyűjtő talmi úrhölgy, szuplikáns diák, Papakosta-féle templombetörő, kit a csendőrség nem tud elfogni. Minap egyik, mindnyájunk által igen kedvelt ifjú-barátunkhoz is, a ki szenvedélyes *bélyeggyűjtő*, benyitott egy házasságközvetítő vigéc, egy kisasszonyt kínált neki, a ki szép, fiatal, művelt, intézetbe is két évig járt, sőt francziául is beszél. Barátunk boszusan mordult rá a vigéczre, hogy tud ő magának feleséget keríteni segítség nélkül is.

— De kérem, a kisasszony gazdag is, 150,000 frt hozománya van készpénzben.

— Süsse meg a pénzt, keresek én magam is, takarodjék a kisasszonyával együtt.

— De kérem, a kisasszony kész az ön kedvéért összes hozományát *elhasznált postabélyegeken* is lefizetni.

— Kezét kedves barátom, ön boldoggá tett, siesünk a kisasszonyhoz.

Tisztelt Szerkesztő úr! Tudom, hogy ezek után tréfas túlzásaimból is ki tudja vonni a valót, s örömmel veszi tudomásul, hogy társadalmi életünk szépen folyik.* Ha pedig hozzáteszem, hogy Társaskörünk ügye most a köztisztelőben álló *Almássy Andor* úrnak, mint Körünk elnökének avatott kezeiben van s hogy *Zsuffa Antal* úr, új tag személyében tevékeny erőt nyertünk, immár bezárhatom ez amúgy is elnyújtott leveletem.

Isten velünk!

* Valóban nemcsak lapunk, hanem kétségtelenül nagyközönségünk is igaz örömmel és elismeréssel veszi s fogja venni ennek híret a jövőben is, — minél gyakrabban! *Szerk.*

Vármegyénk és városaink.

Vármegyei csendőrségünk elhelyezésének kimutatása. (Érvényes 1899. jan. 1-től.)

IV. számú csendőrkerületi parancsnokság: Kassa.
Parancsnok: Szilágyi Bertalan, alezredes.

2. szárny: Sátoralja-Újhely.

Parancsnok: Dobos Gyula, I. oszt. százados.

a vármegyei csendőrségnek	Megnevezése		Gyalog				
	Száma	az őrsnek	Törzsfőmester	őrmester	őrsvezető	csenőfő	Összesen
2. szakasz: Eperjes, Kovács-hadnagy	51	Eperjes	—	1	1	6	8
	52	Keczer-Peklén	—	—	1	4	5
	53	Lemes	—	—	1	4	5
	54	Berthót	—	—	1	5	6
	55	Kis-Szeben	—	1	—	5	6
	56	Héthárs	—	—	1	4	5
	57	Berzevicze	—	—	1	4	5
	58	Lubotin	—	—	1	5	6
	59	Tót-Raszlavicza	—	—	1	5	6
	60	Kurima	—	—	1	4	5
	61	Girált	—	—	1	5	6
	62	Felső-Szvidnik	—	—	1	5	6
	63	Zboró	—	—	1	4	5
	64	Bártfa	—	—	1	5	6
		Bártfa-fürdő*	—	—	—	—	—

* Megjegyzés: Különítmény.

Könyöradományok. Az eperjesi magánkórházra az 1899. évre a következő könyöradományokat ajánlották fel: Eperjesi Bankgyűjtő 10 frt, Bodnár József 50 kr., öz. Csátary Ágostonné úrnő 10 frt, öz. Dienes Mária úrnő 12 frt, Flórián Jakab 1 frt, Gubcsó Gyula 50 kr., Gratzl András 50 kr., Izraelita hitközség 10 frt, Izraelita Neolog Nőegylet 5 frt, Klein Jakab 50 kr., Kósch Árpád 1 frt, Luchs Ede 2 frt, Luchs Róbert 1 frt, öz. Meliörisz Gergelyné úrnő 2 frt, Mikolik Gyula 50 kr., Nagysárosi Múzeum 10 frt, Eperjesi Népbank 5 frt, Rosenberg Herman 1 frt, Rzsenticzky Józsefné 1 frt, Schroeffer Antal 1 frt, Schwarcz Ede kereskedő 1 frt, Stancel Béla 1 frt, Szánthó Zsigmond 50 kr., Eperjesi Takarékpénztár 20 frt, Thrór Gyula 1 frt, dr. Vályi János püspök 50 frt, «Városi kórház» név alatt 3 frt, Vendéglősök és korcsmárosok 5 frt, Zavatzky Szilárd 3 frt. Összesen 159 frt.

Kimutatás a városi magánkórház 1898. évi betegforgalmáról. 1897. évről maradt a kórházban (13 férfi, 7 nő) 20, az 1898. év folyamán felvétetett (123 férfi, 103 nő) 226, ápolás alatt volt összesen (136 férfi, 110 nő) 246, ezek közül gyógyult (94 férfi, 82 nő) 176, javult (15 férfi, 5 nő) 20, gyógyulatlanul kiment (3 férfi, 2 nő) 5, meghalt (10 férfi, 15 nő) 25. 1899-re maradt a kórházban (14 férfi, 6 nő) 20. A meghaltak közül volt helybeli lakos 7, idegen 18. Ez a 246 beteg összesen 5778 ápolási napot töltött a kórházban, úgy, hogy egy betegre átlag 235 nap esik. Az ápolási napok számát véve tekintetbe, egy napra átlag 16 beteg esik. Betegségek szerint kezeltetett: 162 belbeteg, 56 sebészi, 28 borbajos. Vallásra nézve volt 152 róm. kath., 34 gör. kath., 22 evang., 6 reform., 12 izraelita. Illetőségre nézve volt: 34 eperjesvárosi, 152 sárosvármegyei, 52 más megyebeli, 8 külföldi. A városi magánkórházhoz csatolt elmebeteg-osztályon kezeltetett. 1897. évről maradt az osztályon (3 férfi) 3, az 1898. év folyamán felvétetett (15 férfi, 5 nő) 20, ápolás alatt volt összesen (18 férfi, 5 nő) 23, ezek közül gyógyult (3 férfi) 3, javult (1 férfi) 1, orsz. elme-gyógyintézetbe szállított (11 férfi, 4 nő) 15. 1899-re

eszményét, nyugodt álmai elrablóját, álmodozásainak hőstét körülveszi; azt az őszinte, igaz, öntudatlan kaczerészt, melylyel érzelme viszonzása felől meggyőződnie akar, melylyel a viszont-szerelmet felbreszteni s magának biztosítani tudja?

Egy szó, egy tekintet, a legkisebb virág, sőt egy fűszál, mit Tőle kap, dehogyné adná a világ birtokáért, Dárius összes kincseért!

Hiszen nincsen oly kincs s nincs akkora vagyon, mely többet érne e kis szív igaz első szerelménél, mert az enyém az teljesen és osztatlanul s attól nem foszthat meg soha senki, senki!

Igen, szerelmes vagyok s Ő viszont szeret. Kell-e, lehet-e nagyobb boldogság?

Szeretném átölelni az egész világot, szeretném bekiáltani boldogságomat a végtelen légűrbe, szeretném elmondani, hogy nekem mi sem kell, hiszen szívem, ez az áldott üde kis szív, az enyém — az én egész világom!

*** 1879. november 1.

... és ne vigy minket a kísértetbe, de adj nekem örök nyugodalmat. Amen! És Te szent szűz... Nem! ne nézz reám, fordítsd el tőlem tekintetedet. Hiszen szemedben csak az Ő szemét, arcodon csak az Ő arczát látom.

Mért kínoz engem, lelkem eszménye, szívem szerelme Te?

Mért üldözöl még itt, a sötét kolostor rideg falai közt is? Hiszen nem vétettem én ellened soha!

Te találd meg boldogságodat más férfi karjai közt. Nekem? Nincs oly női szív, mely veszteségemet pótolni tudná.

Itt a zárda komor magányában, tanulás és ima közt, e hideg négy fal szomorú társaságában keresek nyugalmat, keresek bánatomra írt... Keresem, de nem

találom, nem találhatom, mert ébren és álomban, munka és imádság közepette, mindenkor csak Téged látlak, csak Reád gondolok...

Mért nem hagysz nyugodnom?

Hiszen csak a boldogtalan lelkek zaklatnak másokat, holott Te boldog vagy! Vagy talán boldogtalan lennél?

Isten! Isten! Tartsd távol tőlem e gondolatot, mert megőrülök!

Gyógyulni, feledni jöttem ide, a béke honába, az ima, a kiengesztelődés házába, s csak győtrelem az, mi lakótársam lett.

De hallg! Kocogtatás hallatszik ajtómon, látogató jó? vagy ismét csak kezeletem új család játékot velem?

Nem, tényleg nyílik az ajtó. Csendesülj szívem, idegenek előtt legyenek rejtve viharaid...

Üdvözlég barátom, szívem testvére! Oh bár veled együtt a nyugalom s a béke is átlépne e küszöböt!

«Hogyan, hát daczára az itt töltött három évnék, még mindig gondolsz reá? Azt hittem, rég elfeledted már gyermekálmaidat, s most már csak hivatásod érzete s tudományozomjad tart vissza e helyen?»

Barátom! Te emlékezel, mindig rajongónak nevezted, mert a fél-tettnek embere soha sem voltam, — a mit tettem, lélekkel tettem azt...

Gyermekálmomat is egy életre szőttem!

Vége! Elfoszott! Nem tudok többé álmodni!

Ha képzeletem olykor mégis túlcsap a rideg való korlátain, csak a múlt az, a mi annak fényt ad, csak azt tudom vissza álmodni.

«Pedig lásd, a ti történetetek örökké rejtély előttem. Két olyan egymásnak teremtett lényt, mint ti vagytok, ritkán láttam. Aztán — hiszen láttalak titeket együtt — elég volt reátok nézni, hogy tudjam, mily igazán, mily őszintén szeretitek egymást. Mint ragyogtak szemitek, ha egymásra néztek. Büszkéek voltatok és méltán,

de nem magatokra, hanem egymásra, és mégis... ezután rövid időre ő máshoz ment férjhez!»

Ne kínozz! Ne gyötörj!

«Isten mentsen! De mégis, lásd, csak nemrég értesültem, hogy őt szülei egykor neked szánták, sőt tőle magától hallottam, hogy bár férjét szereti, de oly hévvel s igazán, mint ő egyszer szeretett, többé szeretnie nem lehet! S én, ki mindkettőtököt ismerlek s ismerem az ő életét, biztosan tudom, hogy csak reád gondolhatott.»

Te! ha ez igaz, akkor szerelme ismét hozzám fordul, mihelyt vele találkozom... elválhat... s még boldogok lehetünk!...

... Nem! Nem szabad! Ő másnak a felesége s szereti — mint mondád — tehát nyugodt s én, ki őt boldognak óhajtom, nem zavarhatom nyugalmát. De itt nem bírok maradni. Itt az időnek nincs gyógyító hatása, a múltat e négy fal úgy körülzárja, hogy nem tudok tőle szabadulni, mindig benne élek.

Itt csak bűnhődni lehet, de gyógyulni nem.

Mit tegyek? hová menjek?

«Jer velem, hagyd itt e néma sírt, hová élve temetted el magad, majd ott künn az élet zajában szórakozni fogsz. Jön még reád is új tavasz!»

*** 1880. január 7.

Olyan zavart a fejem, mintha még most is fülemben zúgna a nagybögő hortyogása s a pikoló éktelen rikoltozása, összevegyülve a katonazene czintányérai s nagydobjának ütemet jelző zajával.

Különös! Elég jól éreztem magamat a balon. Talán mégis igazsága volt Dezsőnek, hogy kihozott a zárda csöndjéből. Hm! Most jut eszembe, hiszen a kis szöke Erzsikével egészen jól mulattunk!

Ej, ej, te vén bolond! Csak nem fogsz ismét udvarolni? s aranyos álmokat szólni, hogy ismét szétfoszoljanak!

az osztályon maradt (3 férfi, 1 nő) 4. Ez a 23 elmebeteg összesen 1098 ápolási napot töltött az osztályon, úgy, hogy átlag egy betegre 48 ápolási nap esik. Az ápolási napok számát tekintve, egy napra átlag 3 beteg esik. Búskomorságban szenvedett: (2 férfi, 3 nő) 5, dühösségben (3 férfi) 3, örültségben (4 férfi, 2 nő) 6, butaságban (1 férfi) 1, terjedő hűdéses butaságban (1 férfi) 1, epilepsziás elmezavarban (2 férfi) 2, alkoholos elmezavarban (5 férfi) 5. Ezeket kívül kezeltetett a városi magánkórházban 4639 járóbeteg. Ezek közül a sebészi, szem- és fülbetegségeket külső gyógyszerekkel ingyen láttattak el. A belső bajban szenvedők közül a teljesen szegények a kórház házi-gyógyászatából szintén ingyen kaptak gyógyszert.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület a folyó 1899. évre 400 koronát tevő összeget tűzött ki a kártékony rovarok, különösen az ez évben tömegesen fellépő cserebogarak irtása körül buzgólkodók jutalmazására. Jutalomban ama községek lakói és iskolák tanulói részesülhetnek, kik lakosságuk arányához mérten legtöbb elpusztított káros rovar, illetve cserebogarat képesek felmutatni.

Adókievítő-bizottsági tagok. Sárosvármegyében a négy m. kir. adóhivatal kerületére szervezett adókievítő-bizottság tagjaivá *Tahy József*, Sárosvármegye alispánja, törvényben biztosított jogánál fogva, a következőket nevezte ki: *Az eperjesi adókievítő-bizottságba* rendes-tagokká *Sztankay Lászlót* és *Rosenberg Hermant*; póttagokká *ifj. Molitor Istvánt* és *Mikolák Istvánt*. *A bartfai adókievítő-bizottságba* rendes-tagokká *Toszt Károlyt* és *Székely Dezsőt*; póttagokká *Villecz Jenőt* és *Löcherer Gyulát*. *A kis-szebeni adókievítő-bizottságba* rendes-tagokká *Dobay Edét* és *Péchy Elemért*; póttagokká *Rosenfeld Ignácot* és *Csabay Gézát*. *A giraltói adókievítő-bizottságba* rendes-tagokká *Szeker Józsefet* és *Wachsmann Józsefet*; póttagokká *Semsey Gyulát* és *Szegy Kalmánt*.

Új gazdasági tudósító. A földművelésügyi m. kir. miniszter *Szemere Márton* eperjesi lakos, gazdasági szaktanárt Sárosvármegye sirokai járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

Ragados állati betegségek vármegyénkben 1899. febr. 1-én. Veszettség: Hrabszke 2 udvar, M-Raszlavicza 1 u.; összesen 2 község 2 udvar. Juhhimlő: Sznakó 1 udvar. Sertésorbáncz: Kakasfalva 1 u., Kerektrét 1 u., Radoma 2 u.; összesen 3 község 4 udvar. Sertésvész: Alsó-Sebes 1 u., Berettő 5 u., Fulya 1 u., Kakasfalva 5 u., Kis-Sáros 1 u., Magyar-Jakabfalva 1 u., Somos 1 u., Szent-Péter 2 u.; összesen 8 közs., 17 udvar.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány február hó 8-án tartott háziestjét báran nevezhetjük a *kassaiak hangversenyének*. Ez alkalommal ugyanis a műsornak jelentékeny részét kassai műkedvelők töltötték be, kik a szakválasztmány meghívását szívesen elfogadván, dicséretreméltó képzettséget, kiválóan finom zenei tudást, művészi érzést s felülbiztató humort hoztak magukkal. Az est sikeréhez kivülök még *Kohout Lipót* karmester bámulatosan korrekt vezetése alatt a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred zenekara járult, előadva első és második pontként *Smetana* «Csók» című operájából a *Nyitányt* s *Czibulka* «Gavotte»-ját; zárópontul pedig az eperjesi óvónőképző-intézet növendékeinek ének-kara, *Beér Ferenc* óvónőképző-intézet tanár vezetése mellett *Lányi Ernőnek* «Reszket a bokor» kezdetű dalát, majd — zajos tapsoktól több ízben felbeszakítva — szebbnél-szebb magyar népdalokat énekelt *Beér Ferenc* gyönyörűen összhangzatos letétjében. A műsornak e kiválóan szép pontja után felzúdult tapsból a *főréz Beér Ferenc*-nek, az intézet kiváló tehetségű és képzettségű énektanárának jutott osztályrészeül. A közbeneső négy pontját a Körnek kassai vendégei foglalták le. *Szönyey Ilona*, *Huszka Agnes* zenetanárnő kísérete mellett, először *Leoncavallo* «Bajazzo»-jából a *Madárdalt* és *David Felicie* «Lalla Roukh»-cz. operájából az 5. sz. Couplets-et, majd második fellépésként *Schubertnek* a «Kiváncsi»-ját, *Goudnak* «Der Zeisig»-cz. remekét s *Bohm* «Amor Beato»-jából az «Aria di Valse»-t énekelte. Nagy várakozással s örömmel tekintettünk mindkét művésznő szereplésére, élénk érdeklődéssel, mert kassai hangversenyeik zajos sikereiről számtalanszor olvastunk s hallottunk. Odaadó érdeklődéssel, finom művészi fel fogás megkapóan érvényesült előadásukban s a már ez okból is indokolt rendkívüli hatást az elragadtatásig fokozta az a páratlan egyöntetűség, mely a szép éneket és kíséretet mindvégig áthatotta. Valóban egymást kísérte a két kiváló művésznő s úgy tűnt fel, mintha csak egy szívnek érzéséből fakadtak volna a harmonikus szép hangok. Viharos tapsokra a műsoron megjelölt gazdag számokat mindkét esetben kiegészítőül kellett ráadásul a «Kakuk-dal»-lal s gyönyörű magyar népdalokkal ajándékozták meg a közönséget. A mielőbbi viszontlátás reményében váltunk meg a kitűnő művésznőktől. A két énekszám között *Bessilla Vilmos* Rudnyánszkyknak «A mama kedvence»-cz. víg magánjelenetét szavalta el, a családias híven utánozva a naiv, anyás ifjú felénységét s tellobbanó szerelmének a kacagtatásig megkapó nyilvánulásait. A közönség előtt nagyobbára ismeretlen szavallal teljesen hatalmába kerítet mindenkit s azzal viszonzta közönségünk zajos és szíves eljenzését, hogy Eötvösnek «Búcsú»-cz. költeményéből a drámai hős, az intrikus, a kis gyermek stb. köntösében mutatott be egy versszakot, utólrhetlen bravúrral, óriási tetszés közben. *Mészáros Pál* hegedűs-ó-játéka nemes egyszerűséggel, szívhez szóló mélységével s technikai tökéletességével sokak szemében könnyeket fakasztott. Bihari után régi magyar hallgató nótákat játszott, elbűvölve száraz fájának varázserejével mindenkit.

A védnök köszönete. Lapunk múlt számában említettük, hogy Körünk elnöksége *dr. Berzeviczy Albert* v. b. t. tanácsost, a Kör védnökét, abból az alkalomból, hogy a Kisfaludy-Társaság tagjává választotta, táviratilag melegen üdvözölte. Ezt az üdvözlést a védnök február 6-ikán kelt szíves levelében köszönte meg, a melyben így ír: «Fogadják és közölje kérem a Széchenyi-körnek rólam megemlékezett többi tagjaival is legbensőbb köszönetemet a szíves üdvözlésért, melylyel a Kisfaludy-Társaság tagjává lett megválasztásom alkalmával fölkerestek! Jól esik tudnom, hogy irodalmi működése méltánylása ily nagy tekintélyű országos társulat részéről rokonszenves visszhangot keltett annak a lelkes egyetnek körében is, mely szellemi munkásságomat már pályám kezdetén annyi jóindulattal támogatta. Magamat továbbra is szíves hajlamukba ajánlva, őszinte tisztelettel maradtam legköszönetesebb hívők *Berzeviczy Albert*».

A Széchenyi-kör népkönyvtárát ez idén igen szorgalmasan használják az iparos-tanulók. Vasárnapról vasárnapra — újabban cselédeleányok is — 100—120-an látogatják azt. A Széchenyi-kör intéző-körei e népkönyvtár létesítésével rég érzett ohajon és szükségén segítettek. Egyébiránt a nagy könyvtárt is igen szorgalmasan látogatják a Kör tagjai. A könyvtári órákat vasárnaponként délután 3—4 óráig tartják.

A népnevelési szakválasztmány február 10-ikén tartotta alakuló-gyűlését. Igazgató-választm. képviselőül *Láng Mihályt* küldték ki.

A Széchenyi-kör népkönyvtárát ez idén igen szorgalmasan használják az iparos-tanulók. Vasárnapról vasárnapra — újabban cselédeleányok is — 100—120-an látogatják azt. A Széchenyi-kör intéző-körei e népkönyvtár létesítésével rég érzett ohajon és szükségén segítettek. Egyébiránt a nagy könyvtárt is igen szorgalmasan látogatják a Kör tagjai. A könyvtári órákat vasárnaponként délután 3—4 óráig tartják.

S miként a szép nő, felfedezve az első ősz szálát hajában, barátjainak kedves nyelvecskéi iránti bizalmában elpirul, úgy pirul el a természet is, az első sárga levél lehullta után, a gonosz derek csipészei miatt.

Az őszi szellő hullámain mintha sóhaj kelne: «Csak egyszer, csak még egyszer pompázhatnék teljes díszben!» Valami jószág tündér meghallgatja a sóhajt s a természetet a legváltozatosabb színekbe öltözteti.

Pompázók, káprázatosak az ősz színei is, de hiányzik belőlük a tavaszi színek üdősége, kellemese, ezek csak rikítók, mert nem az a céljuk, hogy diszítsenek, hanem, hogy a hervadást takargassák; nem az, hogy a szépet szebbé tegyék, de, hogy a hiányokról a figyelmet elvonják.

Hull a fának a levele, mind átlátszóbb az erdő, — költöznek a dalos madarak, mind csendesebb a berek. Nem zavar itt már semmi, közeleg a teljes némaság, a pihenés ideje.

Ti kedves, búcsúzó hulló levelek, ti, kik oly gyakran tanúi voltatok néma könnyeimnek, melyekben szívem bánata kicsordult, tanúi voltatok bensőmet dúló, előttek szabadon nyilvánított keserveimnek; ti, kik oly híven hallgattatok panaszaimat s megkönnyebbülést szerzetek nekem: vigyék el bánatomat magatokkal a némaság örök hónapja.

A hulló levelek sóhaja, a fonnyadó virágok elszálló illat-lelkei, minden, minden a mulandóságra, a feledésre emlékeztet s arra int, hogy semmi sem örökké tart e földön, semmi — még a bánat sem!

A kétségbeesett családások keservei, a szabad természetben töltött idő távlatánál elvesztik erejüket s csak a múlt egyes kellemes emlékeinek képe éi a lélekben, beborítva a fájdalmas érzések mindinkább vékonyodó szállaiból szőtt lepellel.

A magyar-irodalmi szakválasztmány február 15-iki háziestjének műsora:

1. Szavaltat. Előadja: *Osztermann Ernő* úr.
2. «Ösfinnek és ösmagyarok. Részlet a *Kalevalából*, dallam-mutatványokkal.» Előadás; tartja a Kör vendége: *Vikár Béla* úr.

A Kör házi-estjeinek sorozatát az illetékes szakválasztmányok a következőkben állapították meg:

1899. február	22-ikén:	Zeneeste.
„ márczius	1-sején:	Felolvasás.
„ „	8-ikán:	Zeneeste.
„ „	16-ikán:	Felolvasás.
„ „	22-ikén:	Zeneeste.

SZÍNHÁZ.

Szombaton (február 4-ikén) *Planquette*-nek mindig szép zenéjű regényes operettjét, a «*Corneillei harangok*»-at adták. *Medgyessi* (Serpolette) vezette a darabot; minden jelenetében aranyos volt s kifogyhatlan mókáiában. *Abonyi Teréz* (Germaine) most se mondhatunk újat; ügyes színésznő, de hangja a magasabb régiókban túléles. *Vágó István* (Jean Gaspard) ezúttal kiköszörülte a színészi renomméján esett csorbát. *Burányi* (Grenicheux) még mindig félénk s nem otthonos a színpad deszkáin, pedig nincs oka rá, mert hangja szép. Előnyére válna az is, ha leszoknék arról a természetellenes állásról, melybe énekközben helyezi magát. — *Vasárnap* a «*Vershajú*», *Lukácsy Sándor* népszerű műve szép közönséget vonzott s mulattatott. *Medgyessi* (a vershajú) ez alkalommal különösen disponált énekel. *Halmay Kornélia*, *Abonyi Teréz* és *Kovács Lenke* is hozzájárultak a sikerhez. *Krasznay, Erdőssy* s *Rátkay* (Veréb Jankó) kifogástalanul mutatták be a népeletnek megfelelő alakokat. — *Hétfőn* ismételt «*Mária bátyja*» volt színen, korrek előadásban. — *Kedden* *Sylvane* és *Artusnak* «*A végrehajtó*» című vígjátéknak elnevezett bohózata meg nem szűnő, élénk kacagásban tartotta a szép közönséget. *Krasznay* (Cheradame) s *Miklóssy* (Pimpardette) kitűnően maszkírozott végrehajtók, a közönség kacagásától sokszor maguk is elragadtatták magukat. *Berzsenyi Margit* (Cyprienne) elegans megjelenésben művészi raffineriával mutatta be a párisi cocotte-ot. — *Szerdán*, félhelyárrakkal, a «*Boszorkányvár*» másodikban került színre. — *Csütörtökön* *Sudermann* zseniális színműve «*A becsület*» sokkal szebb közönség figyelmére is méltó lett volna. A legmelegebben ajánljuk olvasóközönségünknek ezt a világhírű művet, melynek minden szava egy józanul, fennköltten gondolkozó nemes agyának tükrö. A mai fonák becsületteoriák korában jól esett hallani a becsület igaz definícióját a szimpatikus *Krasznay* (Trast gróf) nyugodt modorában; kár, hogy a szavaltásban nagyobb lendületet nem érvényesített. *Erdőssy* (Róbert) gyönyörűen oldotta meg feladatát, *Miklóssy* s *Halmay* nemkülönben. A befejezésben kissé szocialista ízű s irányú darab részletesebb méltatására — lapunk mai számának anyagalmazára való tekintettel — remélhetőleg még visszatérünk. — *Pénteken*, másodikban, «*A két tacsó*»-t adták.

Színházi műsor. *Hétfőn*: félhelyárrakkal a «*Végrehajtó*», vígjáték. — *Kedden*: «*Lumpácius vagabundus*», bohózat. — *Szerdán*: *Réthy Lina* első fellépéssel itt másodszor a «*Varázsgyűrű*», operette. — *Csütörtökön*: «*Himfy dalai*», vígjáték. — *Pénteken*: «*Ördög mátkája*», népszínmű. — *Szombaton*: «*Unatkozó király*», spanyol operette. — *Vasárnap*: «*Piros bugyelláris*», népszínmű.

«Boldog óra, első csók órája,
Nem feledünk a végső napig!
Hull a virág, másé lesz a lányka,
Rólad a szív folyton áldomodik!»

Itt a fenséges természet körében, a magasztos szabadság egyedüli honában, az Isten legszebb templomában, hol a fák sudarai s koronái közt elszűvöltő szél a leghatalmasabb orgona s a viharok dörgése s csatogása a legmegragadóbb szent beszéd; itt, hol a hivatkozott magát felfuvalkodottan a természet koránájának nevező ember, való érteke porszeményi csekélységének tudatára ébred s önfeledten borul le a világot kormányzó őserő előtt: itt lettem föl lelkem egyensúlyát, itt találtam fel szívem nyugalmát.

Csend és nyugalom ütötte fel tanyáját sokat szenvedett szívemben, de az emlékezést nem tudta legyőzni a feledés.

Miként a tengernek vihar után pihenőre tért hajjai felett a sirálynak rikkantása: úgy sir fel szívem nyugalmából olykor-olykor az emlékezés; s képzeletem szárnyán messze visz a múltba s onnan tovább a jövőbe. Egy kis családot varázsol elélem, egy kicsi kis fézket, melyet a szerelem szőtt s melynek minden lakóját ez az égi érzelm tölti el: egy földi paradicsomot!

Én pedig itt állok az erdő magányában, hulló levelek permetegében, elhagyatva, árván, egyedül!

Ne nézz reám oly szemrehányóan, hű öreg Hektorom! Nem feledkezem meg rólad, hiszen neked köszönhetem, hogy megtaláltam szívem nyugalmát, te adtad az eszmét, hogy itt keressem azt a szabad természetben.

«Jó reggelt uram!»
«Jó reggelt, hát megkerülted már az erdőt, János? Ne feledd el, mit most mondok neked: Ha meghalok, temessetek a kutyám mellé, ő jobban megértett, mint az emberek.»

HIREK.

* **Személyi hírek.** *Zelenka Pál*, a tiszaei ág. hitv. ev. egyházkerület nagyérdemű püspöke, a theologiai alapvizsgálatokon való részvétel céljából városunkban időzik. — *Sarkány Samuel* bányakerületi ág. hitv. ev. püspök, fiának esküvője alkalmából városunkba érkezett. — *Szinyei Merse István* főispán több napot a fővárosban töltött.

* **Az eperjesi egyházmegyéből.** A vall.- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium az Amerikába kiment *Halykö János* volt mergekai lelkész részére kiutaltvá nyozott 100 frtnyi államszegélynek, utódja: *Petrásovics Béla* részére, továbbá *Keselyák Péter* volt boldogkőváraljai s jelenleg szintén Amerikában tartózkodó lelkész részére kiutaltvá nyozott államszegélynek, szintén utódja: *Zima György* részére, és végre, a meghalt kecsesényi lelkész: *Zapotocsky János* részére kiutaltvá nyozott 100 frtnyi segélynek özvegye részére való kiadását megengedte. — Ugyanaz *Adzima András* cz. kanonok, nyugalmazott lelkész részére nyugdíj-pótlék évenkénti 174 forintot adományozott; — a jadvolai és a lagnói kántortanítók fizetését pedig 400 forintig kiegészítette.

* **Branyiszko 50 éve.** Csikorgó hidegben indult el a Jogásztisztület küldöttsége — *Osztermann Ernő*, *Gasperik János*, *Sikorsky Sándor* és *Steinmetz János* — február 5-ikén reggeli 6 órakor a Branyiszko felé, hogy a nemzetiszíni szállaggal díszített óriási fenyőkoszorút a félszázados évforduló alkalmából a honvédelmekre helyezze. Az út minden kanyarulatánál változó, elragadó teli tájkép elfeledteté a hideget, úgy, hogy a kiküldöttek észre se vették, mily gyorsan múlt el az a 4 órai idő, mely alatt célhoz értek. *Sirokán*, hol egy órai pihenőt tartottak, az ottani hazafias körjegyző: *Földi Gyula* fogadta a küldöttséget, ki aztán saját szánkján, nemzeti lobogó alatt, maga is hozzájuk csatlakozott. Épen dél volt, mikor a branyiszki hágóra érve, az onnan nyíló elragadó panoráma szeméik elé tárult. A szoros, melynek egyik oldalán a honvédelmek, másik oldalán egy kis kápolna áll, valóban méltó kerete annak a gyönyörű képek, melyet a Szepesség innen látható része nyújt s melynek hátterében a Magas-Tátra aranyfényben ragyogó, hatalmas, hótakarta bércei tündökölnék, elől pedig Szepesvára és számos helység látható. Az obeliszk-alakú honvéd-emlék meredek s — különösen a hóban — nehezen hozzáférhető emelkedésen nyugszik. Az emlék déli és északi oldalán a következő két felirat olvasható: «Emlékül az 1849. évi február 5-ikén itt győztesen harcoló branyiszki hősöknek». «Állította Szepesmegye. 1875.» Erre helyezték el a koszorút, mielőtt *Osztermann Ernő*, a Jogásztisztület elnöke, a következő beszédet mondta: «Dobogó kebellem lépek e szent helyre, áhitattól reszkető kezekkel helyezem testületünk egyszerű örökzöld koszorúját erre a szent oltárra. Valóban oltár, szent oltár ez nekünk! Oltára a szabadságnak, oltára a hazaszeretnek és oltára a magyar dicsőségeknek! Oltárra, szent, magasztos oltárra tették ezt azok a névtelen hősök, azok a félistenek, kiknek drága honfi-vére ma ötven esztendője pirosra festette e hatalmas bérce tiszta fehér hótakaróját. Igen, miként az a fehér hó: tiszta, szennytelen volt az eszme, melyért küzdöttök: tiszta, szennytelen a zászló, melyet a nehéz, de dicsőségében mámorító küzdelem után e hegyomra tűzték. És miként az a drága piros vér a havon: oly piros, oly égető volt arcuk a honszerelm és lelkesedés tüzeitől, midőn a szabadságért lángoló kebellem, vakon, halált megvető elszántsággal rohantak előre... csak előre, a míg a kétszer akkora ádáz ellenség futva nem futott előttük. Dicső branyiszki hősök! A ti esztendőit már az édes hazai földben porladoznak s a kik itt estetek el: régen ott nyugosztok a közös sírban, lent ama mély völgy csendes öln. De az a tiszta eszme, melyért vértetek hullott, él még most is! S a honszerelm tüze a mi keblünket is hevíti még! Fogadjátok ez egyszerű örökzöld koszorút annak jelképül, hogy dicső emléketek örökké élni fog szívémben, mint a hogy élni fog a hazaszeretet s a magyar szabadság szent eszméje, a míg csak egy magyar él e hon határára!» A beszéd után *Sikorsky Sándor* szavalt a *Libertyn Jénőnek* ez alkalomra írt hatásos költeményét. A kis társaság ezután még egy búcsúpillantást vetve az elragadó tájké felé, lelkesült hangulatban foglalta el helyét a kocsikban s az esti órákban ért haza.

* **Emlékünnep.** Kir. kath. főgimnáziumunk «Kisfaludy-kör»-e, *Kisfaludy Károly* koszorús költőnk emlékére, február hó 12-ikén (vasárnap) d. e. fél 11 órakor az intézet tornatermében ünnepélyt rendez, a melyet a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlunk. Műsor: 1. «Fohász.» Oláh K.-tól. Énekli az énekhar, Tuhirsky Károly vezetése mellett. 2. «Nyitány», Offenbachtól. Előadja a főgimnáziumi zenekar. 3. «Megnyitó-beszéd.» Tartja Kerekes Pál, a Kör titkára. 4. «Az álmatlan király», Kisfaludy K.-tól. Szavalja Zsembery Kornél. 5. «Emlékezés Kisfaludy Károlyra»; beszéd. Előadja Szemán István. 6. «Népdalok.» Énekli a főgimn. énekhar. 7. «Honvágy», Kisfaludy K.-tól. Szavalja Bokor László. 8. «Magyar induló», Ziehrertől. Előadja a főgimn. zenekar. 9. «Dal a tihanyi echohoz» Énekli a főgimn. énekhar.

* **Matinée.** Kollégiumunk főgimnáziumának Magyar Társasága febr. 19-ikén (vasárnap) d. e. pont 11 órakor a Kollégium dísztermében matinée rendez, a melyre a n. é. közönség szives figyelmét ez úton is felhívjuk. Az érdekes műsor a következő: 1. «Ébresztő», Oláh K.-tól. Szánik Ernő vezetése alatt énekli a főgimn. dalkar. 2. «Mikes», Lévy J.-tól. Szavalja: Bánó Dezső. 3. «Kurucz-nóták.» Előadja a főgimn. zenekar. 4. A «kuruczvilág és költészeté.» Irtá és felolvassa: Kállay József. 5. «Kurucz-

nóták.» Szánik Ernő vezetése alatt énekli a főgimn. dalkar. 6. «Rákóczy Rodostón», Váradi A.-tól. Szavalja: Bielek Aladár. 7. «Rákóczy-induló.» Előadja a főgimn. zenekar.

* **Fényes esküvő.** *Sarkány Ernő*, Pestvármegye ifjú szolgabírája, február 11-ikén esküdött örök hűséget *Kraysell Margitnak*, *Kraysell Kálmán* takarékpénztári tisztviselő kedves és művelt leányának. A házasságkötés alkalmából nagy számmal együtt volt a széleskörű rokonság. A násznagyi tisztet *Brooser Mór* iparfelügyelő és neje, *Sarkány Jenő* m. kir. honvédszázados és neje és *dr. Horváth Ödön* jogkari dékán és neje látták el. Koszorúleányok voltak: *Sarkány Micsa*, *Kéler Margit* és *Vartus Elza*. A polgári házasságkötést követő egyházi megáldást az ág. hitv. ev. templomban *Sarkány Samuel*, a völgyény édesatyja, a bányai egyházkerület nagyérdemű püspöke, főrendiházi tag, végezte. Az esküvőn részt vett *Zelenka Pál* püspök is. Az ifjú pár új otthonába: Gödöllőre utazik, boldogságával együtt magával vivén nagyszámú rokonai, jóbarátai és ismerőseik legészintébb szerencsekívánatait is.

* **Hymen.** F. hó 11-ikén lépett házasságra *Zapotocsky Konstantin* gör. kath. tanító-képezdei tanár *Holénia Erzsikével*, *Holénia Gyula* helybeli kereskedő kedves leányával.

* **Eljegyzés.** *Fest Ilonka*, *Fest Tivadár* nyug. m. kir. adótárnok, városi ellenőr leányát, eljegyezte *udvardi Kossuth Elemér*, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület tisztviselője.

* **Fényes ebéd.** *Dr. Schmidt Gyula* országgy. képviselő február 11-ikén fényes ebédet adott, melyen társadalmi életünk számos kitűnősége vett részt.

* **Kinevezés.** A kassai ítélőtábla elnöke *Flórián Károly* jogszigorlót, jogakadémiánk egykori jeles tanítványát, ki első tudori szigorlatát — mint értesülünk — kitüntetéssel állotta ki, a kassai kir. ítélőtábla kerületére díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **A Soóvári Társaskör** f. hó 11-ikén zártkörü táncestélyt rendezett. A táncmulatságra többeket meghívtak Eperjesről is.

* **Közgyűlések.** Szerdán, febr. 15-én délután 3 órakor a Nagysárosi Műmalom, és ugyanaznap d. u. 4 órakor pedig az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság tartják közgyűléseiket a városháza nagytermében.

* **Az Országos Tanáregyesület Eperjesi Köre** február 4-ikén tartotta havi rendes közgyűlését. Ez alkalommal *Jakobi Dezső* kir. kath. főgimnáziumi tanár a polgári-iskolák reformjáról érkezett. A szép számban megjelent tagok osztatlan érdeklődéssel hallgatták meg felolvasóink sok tekintetben eredeti véleményét; indítványait pedig a Kör csekély módosítással magáévá tette. Ezek után elnök meleg szavakkal méltatta *Szieber Edé* kir. tanácsos, tankerületi főigazgató elévülhetetlen érdemeit s felemlítette, hogy az egész tankerület a jövő hónapban Kassán nagyszabású jubiláris ünnep keretében ünnepelni fogja a népszerű főigazgatót, ki 40 éve áll a tanügyi szolgálatában; reáutótt arra a bensős viszonyra, melyben az ünnepelt a Körrel áll s kérte a Kör tagjait, hogy tiszteletüknek, ragaszkodásuknak szintén adjanak kifejezést. Erre a Kör nagy lelkesedéssel, egy akarattal *Szieber Edét* díszelnökévé választotta. Az elnöki előterjesztések közül figyelmet érdemelt az Eperjesi Széchenyi-kör meleghangú átirata, melyben azt tudatta, hogy a Kör által rendezett népszerű felolvasások rendezésének költségeire 50 koronát szavazott meg. A Kör köszönettel vette ez adományt; minthogy azonban ilyen költségei egyáltalán nincsenek, olyképen határozott, hogy a nevezett összeget a kirándulási alaphoz csatolja, melynek gyarapítására tartatnak különben is e felolvasások. *Ballo Aurél* koll. főgimn. tanár felolvasása — a rajoktatás reformjáról — az idő előrehaladott volta miatt a jövő gyűlésre maradt.

* **A Tanári-kör felolvasásai.** Derék egyesületünk: az «Országos Középiszkolai Tanáregyesület Eperjesi Köre» február 18-ikán, 25-ikén, március 4-ikén és 11-ikén fogja folytatni felolvasásainak sorozatát a vármegyeház nagytermében. Az első két alkalommal *dr. Körösy György* «A naprendszerekről», az utóbbi két alkalommal pedig *Beér Ferencz* «A magyar zene eredete és fejlődése» czímen fog előadást tartani. A mindig délután 6 órakor kezdődő e felolvasásokra felhívjuk közönségünk meleg figyelmét.

* **Tanulmányi egybejövétel.** Kir. törvényszékünk nagyérdemű elnökének: *Palugyay Gusztáv*-nak fontos és kétségtelenül üdvös hatású intézkedéséről adunk hírt, midőn 253. eln. szám alatt kelt felhívásának következő részletét közöljük: «Miután a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. XXXIII. t.-cz. legkésőbb 1900. évi január 1-ső napjával hatályba fog lépni, és miután ezen nagyhorderejű törvényt első sorban a jogszolgáltatásra hivatott közegeknek kell behatóan ismerniök: alkalmas óhajtvá adni arra, hogy a vezetésem alatt álló kir. törvényszék bírái és segédszemélyzete a törvényt minden nagyobb fáradság nélkül alapos tanulmány tárgyává tehessék, elhatároztam, hogy ez évi február hó 4-ikén kezdődőleg minden szombati napon d. u. 3—5 óráig a felebbviteli tanácssteremben tanulmányi egybejövettel tartok, melyen a segédszemélyzet minden tagja pontosan megjelenni tartozik.»

* **Jogakadémiánkon** az 1898—99-ik tanév második felében a következő tárgyak kerülnek előadásra: A) Kötelezett tárgyak. I. évfolyam: Római jog, het. 8 óra. Előadó tanár dr. Horovitz Simon. Európai jog, történet, het. 5 óra. Előadó tanár dr. Mikler Károly. II. évfolyam: Magyar közjog, het. 6 óra. Előadó tanár dr. Horváth Ödön. Magyar magánjog, het. 5 óra. Előadó tanár Schulek Gusztáv. Pénzügytan, het. 4 óra. Elő-

adó tanár dr. Sarudy Vilmos. Tétéles európai nemzetközi jog, het. 3 óra. Előadó tanár dr. Horváth Ödön. III., vagyis jogtud. évfolyam: Magyar állam statisztikája, tekintettel Ausztriára, het. 5 óra. Előadó tanár dr. Mikler Károly. Peres- és perenkívüli eljárás, het. 5 óra. Előadó tanár Schulek Gusztáv. Büntetőjog, het. 5 óra. Előadó tanár dr. Horovitz Simon. IV., vagyis államtud. évfolyam. (Ez a félév csak azokra a joghallgatókra kötelező, a kik egyéves önkéntes szolgálatot nem teljesítenek s illetők a szükséges heti óraszámot főképp a tétélesjogi tárgyakból választandó speciál-kollégiumok sorából hallgatják.) B) Speciál-kollégiumok. Művelődéstörténet, het. 4 óra. Előadó tanár dr. Horváth Ödön. Magyar közigazgatási jog, (folytatás), h. 4 óra. Előadó tanár dr. Sarudy Vilmos. Európai államok legújabb története, het. 4 óra. Előadó tanár dr. Szlávik Mátyás. Bölcsészeti etika, het. 4 óra. Előadó tanár dr. Szlávik Mátyás. Bölcsészettörténet (II. rész: Új-kor), het. 4 óra. Előadó tanár dr. Szlávik Mátyás. Közegészségtan, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Horovitz Imre. Bányajog, het. 2 óra. Előadó tanár Schulek Gusztáv. Államszámviteltan, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Sarudy Vilmos. Törvényszéki orvostan, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Breyer Adolf. Az idegen-váltóról, hetenkint 2 óra. Előadó tanár dr. Sztelho János Váltó- és kereskedelmi jogi gyakorlatok, hetenkint 2 óra. Előadó tanár dr. Sarudy Vilmos. Az 1886: XXI., XXII. és XXIII. t.-czikkek magyarázata, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Mariássy Béla. Jogbölcsészeti nemzetközi jog, het. 1 óra. Előadó tanár dr. Horváth Ödön. Az 1883: XX. t.-czik magyarázata, hetenkint 1 óra. Előadó tanár dr. Körtvélyessy Dezső. Válogatott kérdések a törvényszéki orvostanból, het. 1 óra. Előadó tanár dr. Horovitz Imre.

* **Utolsófarsangi bál.** Van egy táncmulatság, a melyre úgyszólván egész éven át készül a közönség, mert megszokta azt, hogy ezen mindenkor a lehető legjobban mulat s ez a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet utolsófarsangi táncmulatsága szokott lenni. Ebben az évben is a legszebb kilátás van arra, hogy ez a mulatság a legfényesebb sikerrel fog végződni, annak a nemes intézménynek a javára, a mely csak a legközelebb múltban nyerte azt a legfelsőbb kegyet, hogy megdicsőült Királyasszonyunk nagy nevét viselhesse. Közönségünk érdeklődése ebben az évben is felette jelentékeny s a rendező-bizottság is minden lehető elkövetéssel arra nézve, hogy a mulatságon a közönség teljesen jól érezze magát. Az *álarcos- és dominós-táncmulatság utolsófarsang napján, február 14-ikén, esti 8 órakor kezdődik.* Melegen ajánljuk nemes szívű közönségünk jóindulatába és hathatós támogatásába az erre mindenképen érdemes nemes célt!

* **Gyermekek nemes szíve.** A közelmúlt napokban a «Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet» egyik tisztviselőjéhez egy derék kis fiúcska állított be, a ki tiszta kis szívének egész boldogságával adott át egy borítékot azzal a kéréssel, hogy a benne rejlő összeget, mely egy magánháznál több derék fiúcska szavatai és éneke alkalmával a szülők és a család néhány barátja részéről erre a célra gyűlt egybe, a kis árvaik javára fordítsák. A borítékban 1 ftt 06 krnyi összeg került elő, mit a jelzett tisztviselő melegen köszönt meg s azonnal be is szolgáltatott az egylet pénztárába. A futólag tekintve jelentéktelennek látszó, de alapszámban annyira méltánylást érdemlő esetet itt is fel kell említenünk, hiszen a szívmemesség, a szerencsétlenek iránt érzett könyörület meleg elismerést érdemel mindig, akkor is, ha a romlatlan gyermeki szívekben látjuk azt! A derék kis fiúnak a neve: *Sztelho Zoltán*, a ki kis társával: *Körtvélyessy Dezsővel* rendezte az ez összeget jövedelmező kis gyermekelőadást.

* **Az Eperjesi Kath. Legényesületnek** ma este a Vigadóban megtartandó táncmulatsága iránt élénk érdeklődés mutatkozik. És az érthető is, hogy iparospolgártársaink az ideai farsangot bezáró ezen táncmulatságon minél nagyobb számmal igyekeznek résztvenni, hogy a közös érintkezés által köztük összetartó kapocs létesüljön s e mellett egy másik czél is elérjék, t. i. az egyesület pénztárának az esetleg befolyó tisztajövedelem általi gyarapítása. E kettős cél elérésére tömörülni igyekezzünk! A táncmulatság kezdete 8 órakor. Belépő-díj 2 korona.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-Ifjak Egyesülete** f. hó 8-ikán este saját helyiségében felolvasó-estélyt tartott, mely alkalommal *dr. Szlávik Mátyás* kollégiumi igazgató, a Kör tiszteleti tagja olvasott fel «Az örök békéről». Kiindulva Kantnak 1794-ben megjelent hason című művéből, sorra ismertette és kritikailag méltatta *Pierre, Leibniz, Rousseau, Hegel, Fichte* és *Herder* nézeteit az örök békéről; ismertetve a nemzetközi békebíróságokat s a napjainkban a világbéke szolgálatában álló békegyesületeket. A *Fules Simon, Bonghi* és napjainkban *Reichensperger* által hangoztatott általános lefegyverkezéstről is elmondotta a felolvasó a maga kritikai nézeteit. Tartalmas és tanulságos fejtegetéseit *Holtzendorff* a német jogtudós ama kijelentésével fejezte be, a mely szerint az államok közötti külső béke csakis az összes kulturális és társadalmi békéje (tehát vallási, nemzetgazdasági és társadalmi békéje) alapján lesz a jövőben biztosítható. Mert a népek belső békeállapota szükségképp feltétele azok külső békés érintkezésének. A felolvasás után *Hartmann László* sok érzéssel és kellő hangsúlyozással szavalt a Tóth Kálmánnak «A lengyel anya» című hatásos költeményét. A jelenvolt szép számú közönség úgy a felolvasót, mint a szavalót lelkesen megénejezte.

* **Népességi statisztika.** Eperjesen, 1899. január havában született 35 fi, 21 nő, összesen 56 egyén; meghalt 19 fi, 21 nő, összesen 40 egyén. Halvaszületés nem volt. A születések száma 16-tal múlta felül

a halálozá
r. kath. r.
esetben, g
2 esetben.

* **Első**
29-ikén E
rikésása
meghatároz
zárolag m
hangzású
perselyébe
az illető eg
al) 10 fil
a) Tisztele
vezérlő-egy
avagy egy
érdemeket
értéket vag
Rendes-tag
vonkint 20
jelenlétébe
alapszabály
megtétele
felterjesztés
tisztviselőit
alelnök S.
Billich Fe
Kovács Bé
sége: May
csőtörtőkö
bevezethet.

* **Villár**
érdékű villa
ejtették me

* **A m**
tette a M.
osztrák és
szállítási il
vételeknek
molása 18
életbelépett

* **Hofu**
ket képes
hogy míg
hírmondón
tél órányi
gek határa
olyan hófű
a közleked
járás főzö
a havat sz

* **Nyilv**
tatás. Az
«Erzsébet
adakoztak
Grotschik I
Miklós 50
Berson M.
3 ftt, dr. B
tanuló-íftú
4 ftt 60 k
4 ftt 25 k
4 ftt 76 k
Összesen:
tátásban fe
nyok össze
pártfogók
köszönetét
testületé.

* **Disz**
Egyesület
kiállítás a
ban küldte
zai Kurth
sokszorosít
A díszokle
a Sárosi-va
a különböz
zetes alak
juhász-bojt
stb., valam

* **Előn**
ügyi minis
ságának e
villamos v

* **Nem**
panaszolta
bátját — i
mozás szá
tekintettel
a testest
pékesség
mával az
nem tudot

* **Fark**
farkasokka
lik, hogy e
ható találl
a.-komárn
hogy velt
rendesen

a halálozásokét. Házasságot kötött 13 pár, és pedig: r. kath. r. kath.-al 7 esetben, r. kath. gör. kath.-al 3 esetben, gör. kath. ág. hitv.-al 1 esetben, izr. izr.-val 2 esetben.

* **Első Magyar Asztaltársaság** alakult január hó 29-ikén Eperjesen. Célja: *szegénysorsú gyermekek felruházása és segélyezése.* Az asztaltársaság időről-időre meghatározott helyen összejöveteleket tart s ott *kiszárolag magyarul* társalog; minden elejtett idegenhangzású szóért 2 fillér büntetést fizetnek a társaság perselyébe. A nem-magyar származásúakra tekintettel, az illető egy összejövetel alkalmára ez alól a büntetés alól 10 fillérral válthatja meg magát. A társaság tagjai: a) *Tiszteletbeli tagul* a társaság megválasztja a társadalom vezérő-egyeniseiből olyat, ki ezen vagy más társulat, avagy egyesület kebelében, vagy azon is kívül kiváló érdemeket szerzett. b) *Pártoló-tag* az, ki bármily csekély értéket vagy tárgyat adományoz a társaság céljaira. c) *Rendés-tag* beiratási díja 50 fillér, tagdíja pedig havonként 20 fillér. Alakuló-gyűlését hatósági kiküldött jelenlétében tartotta és az előterkeztelein kidolgozott alapszabály-tervezetét itt megvitatta, kevés módosítás megtétele után elfogadta és a miniszteriumhoz való felterjesztését kimondotta. Megválasztotta ideiglenesen tisztviselőit Elnök lett *Kassay János* telekkönyvi kiadó, alelnök *Szuszán Péter* nyomd. művezető, pénztáros Billich Ferencz, jegyző Csongrádi György, ellenőr Kovács Béla, háznagy Sztraka István. A társaság helyisége: Mayer József vendéglője. Összejövetel: minden csütörtökön este 1/28—10-ig. Vendéget bármely tag bevezethet. Tagokul máris számosan jelentkeztek.

* **Villamos-vasút.** A s.-a.-újhely—sárospataki helyi-érdekl villamos-vasút közigazgatási bejárását jan. 20-án ejtették meg az érdekeltség élénk részvétele mellett.

* **A m. kir. államvasutak igazgatósága** értesítette a M. Á. V. összes állomásait, hogy a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutak területén a szállítási illetékeknek, készpénz-előlegeknek és utánvételeknek koronaértékben való számítása és elszámolása 1899. évi január hó 1-étől kezdve kötelezőleg életbelépett.

* **Hőfűvások a Makoviczán.** Hogy mily ellentéteket képes az időjárás szeszélye előidézni, erre példa, hogy míg Szvidniken és közvetlen környékén havat híromdonak is alig lehet látni, addig az ide alig másfél órányi távolságra eső Hutka és A.-Polyánka községek határában s azoktól fölfelé s oldalt eső vidékeken olyan hőfűvások voltak még csak a múlt héten, hogy a közlekedés csak úgy vált akadálytalanná, hogy a járás főszolgabírája arra járván, látva ezt az állapotot s a havat széthányatta.

* **Nyilvános köszönet és számadás.** XI-ik kimutatás. Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban letesítendő «Erzsébet királyné» tanuló-ifjúsági ösztöndíj-alapítványra adakoztak: Kovács József 2 frt, Kovács Sándor 1 frt, Profcsik István 2 frt, Krizs Ágoston 50 kr., Krizs Miklós 50 kr., Mathia Andor 50 kr., Dienes Lajos 1 frt, Berson M. 25 kr., Dahlström K. 50 kr., Pletényi Endre 3 frt, dr. Kakusz Béla 2 frt. A kir. kath. főgimnázium tanuló-ifjúsága: az I. osztály 5 frt 27 kr., a II. osztály 4 frt 60 kr., a III. osztály 5 frt 30 kr., a IV. osztály 4 frt 25 kr., az V. osztály 4 frt 45 kr., a VI. osztály 4 frt 76 kr., a VII. osztály 7 frt, a VIII. osztály 15 frt. Összesen: 63 frt 88 kr. Ehhez hozzáadva a X-ik kimutatásban foglaltakat: 622 frt 76 krt, az eddigi adományok összege: **686 frt 64 kr.** Fogadják a nemeslelkű pártfogók áldozatkészségükért tanintézetünknek hálás köszönetét. *Az eperjesi kir. kath. főgimnázium tanári testülete.*

* **Díszoklevelek.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület múlt év őszén tartott gazdasági és gépköltés alkalmából odaitelt díszokleveleket a napokban küldték szét. A díszoklevelek rendkívül ízléses rajzai *Kurth Miksa* kiváló festőművész esetjét dicsérik, a sokszorosítást pedig *Divald K.* műintézete eszközölte. A díszoklevél rajzának háttérében, az oklevél közepén a Sárosi-vár képe látható, az előtérben pedig jobbra a különböző mezőgazdasági szimbolumok, balra jellegzetes alakokban megörökítve a sárosvármegyei kiscsajda, juhász-bojtár, a mezőgazdasági ipar személyesítője stb. stb., valamennyi korszerű, vármegyei viseletben.

* **Előmunkálati engedély.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter leküldötte a Kassafüred villaépítő bizottságának elnökéhez a tervezett Kassa-füredhez vezető villamos vasútvonalra szóló előmunkálati engedélyt.

* **Nem tehet róla.** *Vajtas János* pékinas sirva panaszkodta, hogy egyetlen büszkeségét: — a téli kabátját — ismeretlen tettes ellopta. A megindított nyomozás csakhamar kiderítette, hogy a téli kabát — tekintettel az enyhe időjárásra — a zálogházba került; a tettest *Kardos Kálmán*, lopásért többször büntetett péksegéd személyében elfogták, ki is a vallatás alkalmával azzal védekezett, hogy nem tehet róla, de ő nem tudott ellentánni a téli kabát csabításainak.

* **Farkas-kaland.** Makovicza meg van áldva a farkasokkal; minduntalan akadnak emberek, kik beszélnek, hogy e fenevadakkal nem épen kellemesnek mondható találkozások volt. Múlt hó 29-ikén hajnalban az a.-komárniki posta-kocsis részesült a szerencsében, hogy velük ismeretséget köthetett. Mikor — mint rendszeren — Komárnikról az éjeli postát Ladomérra

szállította, az erdő alatt vezető országúton egyszerre csak négy hatalmas ordas bukkant föl ellőtte, melyek a közeli sűrűségből jöve, az országút mentén megállottak. A kocsis, hogy elriaszsa őket, revolveréből három lövést tett, de a vadak erre reá sem hederítettek, a helyett, hogy megijedtek volna, még közeledtek. Ekkor a kocsisnak mentőgondolata támadt; a vele volt szalmát meggyújtva a farkasok elé dobta, mire azok megriadva kerekét oldottak.

* **A kisérő.** *Szabol Pál György* falusi gazdának egy kis dolga akadt Eperjesen, a mi várakozáson felül sikerült s így nem csoda, hogy egy kis áldomásra betért egy fő-utcai vendéglőbe, a hol úgy tudta, hogy tiszta bort mérnek. Izlett is a bor Palkónak elannyira, hogy esti 10 órakor már alig tudott a lábán állani és sehogy sem tudott eltalálni a vásártéri szállására. Ép ekkor jött vele szemközt *Brumer János*, a kit össze-csókolva arra kért, vezesse őt a szállására. Brumer rögtön átlátta a helyzetet s a kínálkozó jó alkalmat és karongfogva — mint puszpajtásokhoz illik — elindultak a külvárosba, hol Palkót egy vendéglőbe elhelyezte. Palkót egész éjjel rossz álmok kínozták, mintha valaminek hiányát érezte volna, és nem is csalódott, mert reggel vette észre, hogy 25 firttal terhelt pénztárczája hiányzik. A folytatás sablonszerű: rendőrség, nyomozás, dútvi.

* **A pech.** Eperjes mint víg város is ismeretes és naponként igen sok ember mulat a nélkül, hogy a rendőrségnek arról tudomása volna. *Kovács Sebej János* tegnap két vacsorát rendelt, egy kis magyar nótát húzatott csak és másnap már elővették, hogy hol szerezte a pénzt? Hiába volt a csűrös-csavarás, tagadás, a rendőrség kinyomozta, hogy Kovács Sebej János — ki különben fényképezett tolvaj, — *Macska János* fuvarost ittas állapotában kizsebelte s annak a pénzén mulatott. Most az ügyészégi fogházban elmékedik a — két vacsoráról.

* **Idegen-forgalom Eperjesen.** Eperjesen megszállott összesen 291 egyén; ezekből külföldi 55, bel-földi 236. Esik átlag 1 napra 10 egyén.

* **Hazai jogi tanintézetünk.** — mint a vallás-és közokt.-ü. m. kir. miniszterium *Hivatalos Közlönyében* olvassuk, — az 1898/99. tanév első felében 5818. joghallgató volt beiratkozva. Ez a tekintélyes létszám a tanintézetek között a következően oszlott meg: Budapesti m. kir. tud. egyetemen 3739, kolozsvári m. kir. tud. egyetemen 664, a tíz jogakadémián 1415. Megjegyezzük, hogy ez a létszám az előző tanév állapotaihoz képest összesen 420 fónyi növekedést mutat, a melyből a budapesti egyetemre 274, a kolozsvárra 86 s a tíz jogakadémiára 60 esik. A jogakadémiák a hallgatószám létszáma tekintetében így következnek egymásután: 1. debreczeni: 260; 2. pozsonyi: 187; 3. n.-várad: 183; 4. eperjesi: 147; 5. kassai: 145; 6. m.-sziget: 127; 7. pécsi: 113; 8. kecskeméti: 91; 9. egri: 88; 10. sárospataki: 74.

* **Emléktábla Kassán.** Gróf *Andrássy Gyula* emléktábláját a Kassán épülő *Andrássy-palota* homlokzatára fogja a város áldozatkész közönsége elhelyezni, a mely palotának helyén *Andrássy* egykori szülőháza állott. A Ziegler Győző műgyemtemi tanár által tervezett díszes táblát ünnepélyesen csak szeptemberben fogják leleplezni.

* **Megbüntetett joghallgató.** A nagyváradi kir. jogakadémia egyik hallgatója, névszerint *Bolcas Luczian*, román nemzetiségi igazgatóságban való részvétel miatt, példás büntetésben részesült, a mennyiben a vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszterium egyik közelébb kiadott rendeletében őt az összes hazai felsőbb tanintézetekből kizárta s kijelentette, hogy netalán külföldön szerzendő oklevele sem lesz hazánkban honosítható. A hazafias érzelmű ifjúság körében oly élénk visszhangra találó rendeletet a miniszter a mi jogakadémiánknak is megküldötte.

* **Kossuth Lajos mauzoleuma.** A Kossuth-szobor-és mauzoleumra 377,877 frt 11 kr. gyűlt egybe, a mely a különböző testületek által megszavazott, de még be nem fizetett összeggel együtt 400,000 firta rug. Ebből az összegből akarja a főváros a szobrot és mauzoleumot fölláttani.

* **Erzsébet királyné emlékfái.** Már említettük, hogy a földművelésügyi m. kir. miniszter felhívást bocsátott ki arra nézve, hogy megdicsőült Királyasszonyunk emlékezetének megörökítésére fákat, sőt egész ligeteket ültessünk. A lelkes hangon szövegezett szép rendeletből, mely kétségtelenül élénk viszhangot fog kelteni a mi bájos szépségű vármegyénkben is, idézzük a következő sorokat: «Az emlékfáknak, facsoportoknak s kedvező körülmények között egész kis ligeteknek ültetésére alkalmas helyet nem lesz nehéz találni sehol; de ne maradjon jeltelen az országnak egyetlen téja sem, melyet a megdicsőült Királyné valaha meglátogatott! Az ültetett fák, csoportok vagy ligetek «Erzsébet királyné emlékfái» nevet viseljenek és legyenek ily felirattal táblákkal meg is jelölve, hogy azokat mindenki gondozásban részesítse, bántalmazástól megkímélje. Hassa át mindannyiunk lelkét a kegyelet nemes indulata; fogjunk kezét a nemzet e szép és nagy emlékművének létrehozására, hogy a mint országunk ezredéves örömmünnepeinek emlékéit a millénárius emlékfák milliója őrzi s hirdeti, akként a megdicsőült Királyné nevében ültetett emlékfáknak milliója legyen őrzője s hirdetője a nemzet hálás kegyeletének is!»

* **Szinigazgatók és állomáshelyeik:** Aranyosy Gyula (H.-Böszörmény), Baranyay Mihály (K.-Vásárhely), Báródy Károly (N.-Szöllös), Bokody Antal (Lugos), Csóka Sándor (Kecskemét), Deák Péter (Zombor), Dobó Sándor (Győr), Fekete Béla (N.-Kanizsa), Fekete Miksa (Szekelyhíd), Gáspár Jenő (Zalathna), Halmay Imre (B.-Csaba), Havy Lajos (Kőszeg), Hevessy József

(Orsova), Homokay László (Török-Sz.-Miklós), Huszti Márton (Gyoma), Jeszenszky Dezső (Körmöczbánya), *Kiss Pál* (Eperjes), Kárpáthy György (Belényes), Komjáthy János (Debreczen), Krecsányi Ignác (Temesvár), Kúnhegyi Miklós (Szatmár), Leszkay András (Arad), Makó Lajos (Szeged), Mezey Béla (Nyitra, Monory Sándor (Szászváros), Nagy Dezső (A.-Kubin), Pesti I. Lajos (Szabadka), Polgár B. Béla (Besztercebánya), Somogyi Károly (Pécs), Szalkay Lajos (Sopron), Tiszay Dezső (Miskolcz).

* **Dr. Hilty,** jogtanár a berni tudományegyetemen, abból az alkalomból, hogy *dr. Szlavik Mátyas* kollegiumi igazgató «Az udvariasság»-ról szóló művét a Széchenyi-kör m. é. nov. 30-iki irod. estéjén bemutatta, a felolvasó iránt, levelében, meleg elismerését és köszönetét fejezte ki.

* **A kassai Mátyas-torony.** A kassai dóm Mátyas-tornyának felépítésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter a szükséges összeget folyósította s így a felépítéshez rövid időn belül teljes erővel hozzáfognak.

* **Fegyverek a kútban.** A Kovács-utca 14. sz. ház kútjának tisztítása közben egy, a helybeli gyalogezred tulajdonát képező gyalogsági kardot, derékszíjat és egy szuronyt találtak. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy mikép kerültek a fegyverek a kútba?

* **Makoviczai őserdők pusztulása.** Valóban őserdőknek lehet nevezni azokat a rengetegeket, a melyek nagy területeket borítanak, s melyeknek nagy része még emberi láb által nem érintett szűz talajt foglal magában. Ez azonban csak volt s nem telik bele talán egy évtized sem s már csak a hír fog arról beszélni, hogy milyen kincset bírt Makovicza egykor rengeteg erdeiben. A hol eddig mélyeségek csend uralkodott, ott most a favágók tejszecsapásai s az elejtett, óriási tömböket szállító fuvarosok kiáltozásai hangzanak. Ennek az átalakulásnak oka, két nagyobb szabású gőzfűrész-telep, melyek egyike Zborón gr. *Clary-Aldringen Szigfried*, másika pedig F.-Szvidniken *Raysky Tivadar* uradalmain létesült. Valóban nagy munkaerővel dolgoznak ezeken a telepeken s a faipar nagy lendületet nyer az egész vidéken. *Raysky Tivadar* dicséretre méltó buzgalommal s nagy szorgalommal iparkodik telepét felvirágoztatni, melyet még parkett- és hajlítottbútor készítésre is berendezni szándékozik.

* **Az éhség örömléte.** A magyar földművelő-népnek egy új betegséggel, a pellagrával foglalkozik fenti cím alatt *Baross Károly*, egy most megjelent jeles röpiratában. A pellagra 1898-ban lépett fel nagy mértékben az erdélyrészi és a keleti magyarországi vármegyékben, mint szomorú eredménye az agrár-krisisnek és a nép fokozódó nyomorának. A belügyminiszter egy szakértőbizottsággal tanulmányoztatta a kérdést, a mely bizottság magyarországi tanulmányútja után bejárta Olaszország pellagrás vidékeit is. A tudós kutatók hazánkban csak 3 vármegyét jártak be és mégis már 28 községben 80 pellagrás beteget találtak. Olaszországban százezre becsülük a pellegrás betegek számát. A pellegra oka a nép nyomora, a rossz, különösen pedig a túlnyomólag tengerivel való táplálkozás. Az ellene való védekezés tehát elsősorban gazdasági kérdés. A röpirat kapható az Eggenberger-féle könyvkereskedésben. Ára 1 korona.

* **A hétnek minden napja ünnepnap.** Nincsen olyan napja a hétnek, melyet a világ valamely vidékén ünnep gyanánt meg ne ülnének s melyen a mindennapi munka ne szünetelne. A keresztény megüli a vasárnapot, a görög a hétfőt; a persa a keddet; a szerdát az assyriai; a csötörtököt az egyiptomi, a pénteket a török s a szombatot a zsidó. Persze, hogy van aztán olyan ember is, a kinek a hét minden egyes napja ünnepszámba megy.

* **A Rejtelmes Világ** az egyetlen magyar lap, mely a modern spiritizmusmal foglalkozik. Újévkor már a III. évfolyamba lépett s azóta teljesen újjáalakítva, megváltozva, állandóan igen csinos színes borítékban, több szép képpel díszítve jelenik meg. *A Rejtelmes Világ* kétféle kiadásban jelenik meg. Az egyszerűnek előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.; a finom papirosra nyomtatotté pedig 10 frt, illetve 5 frt és 2 frt 50 kr., mely összeget a kiadóhivatalnak: Budapest, VIII., Üllői-út 12. sz. (Müller A. könyvkereskedése) kell beküldeni, a honnan kívánatra bárkinek szívesen küldenek mutatványszámot.

* **Komoly irány,** könnyed szellem, határozott nemzeti törekvés jellemzi a *Magyarország* politikai napilapot. A *Magyarország* fél évtizedre visszanyúló múltjában páratlan előhaladást tett, úgy, hogy ma már a *Magyarország* egyik legelterjedtebb lapja a magyar közönségnek. *Bartha Miklós* az ő ragyogó tollával megragadja az elméket. Felelős szerkesztő *Holló Lajos* országgyűlési képviselő, kivülről iróink kitünőségeinek egész sorozata tartozik a *Magyarország*-hoz. — A *Magyarország* Béccsel, Berlinnel és az ország nagyobb városaival direkt telefon-összeköttetéseket tart fenn. Ez okból a *Magyarország* a többi lapokat egy fél nappal megelőzi. A *Magyarország* reggel már az ország legtávolabbi részeiben is ott van. Hozza a kimerítő országgyűlést, a bel-és külföldi tőzsdéi tudósításokat, kitünő regényeket, tárczákat stb. A *Magyarország* előfizetési ára egy évre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a *Magyarország* kiadóhivatalába — Budapest, küldendők.

* **Budapesti Napló, az újságírók lapja.** Az a tizenhatsz magyar újságíró, a ki hogy függetlenítse magát minden politikai befolyás és minden vállalkozó tőke nyúga alól, megalapította a maga erejéből, minden vállalat mellőzésével, a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a *Budapesti Napló*-t, mesés sikert ért el. A *Budapesti Napló* ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpátiáinak gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat. A *Budapesti Napló*-nak szenzációs politikai cikkei, tárczarovatának magas irodalmi színvonala, kitérő érte-
sülési, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai s mindenrendű közleményeinek változatossága napról-napra ékeskedő tanúságnak arról, hogy a *Budapesti Napló* fényesen megfelelt a legvérmesebb várakozásnak is, a mely megjelenését megelőzte. A *Budapesti Napló* szerkesztősége nem csalódott önbizalmában és nem csalódott a közönségben, a mely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. — Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a *Budapesti Napló*-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ezt az újságot azoknak, a kiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangya-szorgalmában kedvük telik.

* **Ajánlat.** Az *Eperjesi Lapok* (Felvidéki Szemle) bármelyik évfolyamát jutányos áron megvételre keresik. A feltételeket megmondja a kiadóhivatal.

* **Sömör-betegséget: száraz-, vizenyős-, pikkelysömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan bőrvisszeteget jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találtak, a dr. Hebra sömör-írtoja.** Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt, vām- és postadíjmentesen (levéljegyekben is), utánvétellel 50 krral több. Kapható: *St. Marien-Droguerie, Danzig (Deutschland)*.

* „Nagyanyácskám, nekem is!” a jeligeje az ez évi Kathreiner-képnek. Ezen, manapság világszerte ismert czég már évek sora óta újév napján rendszerint egy új falragasz-képpel áll elő, a mely mindig elragadóbban és vonzóbban van megszerkesztve. Már szinte elvárt és kellemes meglepetésé képezi ez a közönségnek, úgy, hogy az év vége felé már kérdezik az üzletekben: „Mit hoz Kathreiner a jövő évré?” A kérdés teljesen jogos, mert mindig nehezebbnek tetszik Kathreiner Kneipp-malátakévéja hirdetésének korlátolt terén újat és eredetit nyújtani. És mégis mindig újra sikerül ez a nevezett czégnek. Az ez évi kép a jelzett jelíggel egy barátságosan mosolygó anyókat ábrázol, a ki épen most ilt le kényelmesen a delutáni kávéhoz, a midőn kicsiny unokája rohanva feléje siet, valószínűleg a kertből, egy pirosarcú almával a zsebében, és kedves mosolyával szintén kávéját kéri: „Nagyanyácskám, nekem is!” Az öreg anyóka tekintete, a jóságos, barátságos, tiszteletteljes arckifejezés és bizonyára elsőrangú művész bensőségteljes felfogásáról tanúskodik, a ki ezen remek falragaszt tervezte, a mely „utcai kép-csarnokunk” valóban értékes gazdagítására, valamint magának a tárgynak, Kathreiner Kneipp-malátakévéjének rendkívül megnyerő ajánlatul szolgál.

* **Szerencsés választást** ejtett a gróf Eszterházy Géza féle cognac-gyár részv. társ. ezelőtt hat hónappal, vezérigazgatójává választván a szakkörökben általán tekintély gyanánt ismert Sárkány Arnold pestmegyei virilis földirtokost. Az új vezérigazgató minden ízében modern ember, állásának elfoglalása után pár héttel külföldre utazott, tanulmányozandó a cognac-ipar terén előfordult haladásokat. A Franciaországban látott újítások és Angliában a szakgépek körül tapasztalt javítások és új alkotások arra birták Sárkány urat, hogy a vezetése alatti gyárat új angol gépekkel lássa el és a gyártást teljesen új modern alapokra fektesse. A megfelelő munkálatok immár befejeztetvén, az Eszterházy-gyár a legmagasabb színvonalra emelkedett, s a máris mutatkozó eredmény már most is igazolja, hogy a gyár vezetése tényleg szakavatott és hozzáértő kezekbe került.

* **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipő-fájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásúknak bizonyultak, sőt járványkór-nál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hatásosnak bizonyult. Ezen kitérő házi-szer jó eredményel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszer-tárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment” kéréndő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krtól méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok- és színekben, valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krtól méterenként — a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér- és vámmmentesen, valamint házhöz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.**

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.
Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levéllelgyeg ragasztandó.

CSARNOK. A heraldika köréből.

Írta és az „Eperjesi Széchenyi-kör” magyar-irodalmi szakosztályának 1898. december 14-iki estjén felolvasta:
Dr. Meliorisz Béla, jogakad. m.-tanár, a „Magyar Herald. és Geneal. Társ.” tagja. (Folytatás.)

Általános elvű vált, hogy csak a koronás magyar király adományozhat címert, — bizonyos korlátok között az erdélyi fejedelem is élhetett e joggal, — de azért fogalmilag nem tagadható meg nemes családoknak ama joga, hogy címertüket a gyakorlatban mintegy észrevétlenül módosítsák, a minthogy számos példa ismeretes arra is, hogy családok adományozott címertüktől teljesen eltérő címert használnak; pl. a Békassy-család 1417-ben koronás, ugró szarvast nyert címertül Zsigmond királytól¹, és ennek daczára jelenleg kardot tartó kart visel pajzsában;² nagyon természetes, hogy azoknak a családoknak, a kiknek címere nem királyi adományon, hanem ősjogon, önkényes felvételen sarkal, királyi megerősítésre nincs szükségük. Igen gyakran nem egyebnek, mint a címervésők ügyetlenkedésének tulajdonítható némely címer módosulása az idők folyama alatt; érdekes példa erre Miskolcz város pecsétje. Dr. Szendrei János meggyőzően fejtegeti a „Turul” 1885. évf. I. füzetében, hogy e város hajdani pecsétjén Zsigmond király arcképe volt látható; ebből csinálták a címervésők, az elkopott régi pecsétnek nyomán, azt a címet, melyet Miskolcz egy időben viselt: a szétvetett lábú szerecsent, majd szt. István alakját; végre a mai címet: a hajdút, kinek kezében három búzakalász, illetve szőlőfürt van; olykép, hogy Zsigmond kétfelé fésült, sodort, hosszú szakállából két lábat, megnyúlt arczából derekat, koronájából pedig emberi fejet formáltak, a hosszúkás királyi pálczát búzakalásznak, az országalmát pedig szőlőfürtnek nézték.

A címerbitórlás hazánkban törvényileg kifejezetten eltiltva és büntetéssel fenyegetve nincs, — az 1883. XVIII. t.-czikk csak az ország címeréről szól — meg nem engedhető volna azonban magától értedődik; ismerünk címeres leveleket, pl. a Jánoki- és Zászi-család 1416-iki és a Castellionó-család 1494-iki armalisát, melyekben pénzbírsággal fenyegettetik a címer bitórlója, illetve, a melyben a címer biztosítása, megvédése tekintélyes egyénekre, a horvát bánra, vicebánra, Segniavár és város bírúra és tanácsosaira bízott.³

Az uralkodók címer-adományozó jogáról fentebb felállított elmélettel ellentétben álló, kivételes eset gyanánt megemlíthető, hogy néha címert-adományozó oly oklevéllel is találkozunk, melyet magános egyén állított volt ki; pl. IX. János Antal Flavius Angelus Comnenus Lascaris Paleologus, a görög, római és konstantinápolyi császárok nemzetségének törvényes örököse címert adományoz 1722-ben Bécsben Vianini Baptista János császári váltó-törvényszéki tanácsosnak;⁴ őgróf Negrelli Oktáv pedig 1698. január 3-án ajándékozta meg egyik hű emberét, kit Budavár bevételénél elfogott török ifjúból nevelt volt keresztény-nyé, címereinek egy részével és a Schwarz Oktáv Kajetan névvel, mint a Negrelli név német fordításával.⁵

A címerek eredete távoli évszázadoknak kódében vész el; mert, — ha meg is mosolyogjunk a heraldikai irodalom némely régebbi alakját, kik képzelőhatsé-
güktől elragadtatva, a történelem előtti ősidőkben is címeres hősöket szerepeltettek, sőt Ádámnak, Kainak, Ábelnek kezébe is címeres pajzsokat adnak, avagy naiv tudakossággal a régi zsidó törzseket, sőt Jézus Krisztust is ékesen kifestett címerrel ábrázolják, — nem tagadhatjuk, hogy bizonyos összefüggés található a római és görög harcosoknak hadi jelei, az egyptomiak csodás alakjai, ábrái és a középkor címerei között. Nagyon természetes, hogy azt a jogi tartalmat, azokat a szabályos alakszereket, melyek a középkori címer lényeges elemeit képezték, az ókor jelképein hiába keressük, de feltaláljuk közös jellemvonásként az azonos rendeltetést, czélt. Hiszen az ókori jelkép is, a középkori címer is megkülönböztető, tekintélyesítő rendeltetéssel bírt, hiszen az ókori hadi-jeltől való megfosztatás époly büntetést, oly megszégyenítést képezett, mint a középkori címerek elvétele!⁶

Az a nagy átalakulás, mely a történelem, a tudomány és a művészet egész mezején a középkorral beköszöntött, a címerekre a legjótékonyabb volt. A hűbérrendszer kifejődése, mely államocskákat teremtett az államban és a függésnek fokozatos hálózatával járta át az egész államnak testét, s e függésnek külsőleg is kifejezést óhajtott adni, a lovag-kornak a hadban és a tornákon megnyilvánuló harcias szelleme, de legfőkép maga a hadi élet nagyban hozzájárult a címerek jelentőségének kifejődéséhez. A hadban a közös parancsnok vezérlete alatt küzdőket egy másik vezér, illetve hűbérúr harcosaitól, illetve az egyik harcoszt a másiktól máskép, mint fegyverrel hordott jele által megkülönböztetni alig lehetett, hiszen a sisakos, pánczélos fegyverzet tökéletesen elfedte, felismerhetetlenné tette az alakot. A középkorban a valamely családnak való tartozás megjelölésére a családnévnek távolról sem volt akkora jelentősége, mint manapság; a családnevek múltja, eredete korántsem tekinthet vissza hosszú évszázadokra. Hiszen pl. hazánkban a családnevek csak a XIV. század végén tűnnek fel.

Jelknek, a lovag egész közéletének folyama alatt használt és nélkülözhetlenné vált fegyverzetben viselt

¹ „Turul” 1898. évf. I. füzet.
² Bácsay: „Heraldika” 125. lap 337-ik ábra.
³ Br. Nyáry: „Heraldika” 240. s. köv. lapok.
⁴ Bácsay: „Heraldika” 38. lap.
⁵ „Turul” 1892. évf. I. füzet.
⁶ Br. Nyáry: „Heraldika” 13. lap.

jelképeknek kellett tehát azt a szerepet betölteniök, a melyre manapság a családnevek hivatják, annál is inkább, mert a lovag-kor fantáziára hajló, regényes szelleme míg egyrészt a titokzatos felé vonzódtott, addig másrészt ennek jelképes kifejezésére törekedett. A címer — mint már maga a név is mutatja, mert hisz csak a magyar «címer» szó jelentett eredetileg oromdíszt, e fogalomnak minden más nyelvű megjelölése azonos a «fegyver» fogalmának nevével, pl. Wappen = Waffen, arma, armes — harcai szempontból a csapatok együvé, közös hűbér alá tartozásának, illetve az egymástól való megkülönböztetésnek vált fontos eszközévé, a békés polgári élet terén ellenben a személyazonosságnak, a hitelesítésnek majdnem kizárólagos módjává lön. Abban a korban, midőn az írás-olvasás tudománya még nem örvendett széles elterjedésnek, midőn a névalírás fogalma még jórészt ismeretlen volt, a pecsét, vagyis a kiállító személy valamely jelvénye bizonyította az okmány valódiságát. Nemzeti tekintetben nem csekélyebb jelentőséggel bírt a címer: a közös származásnak — a mely a nemzeti, ősi birtokok bírásának is forrása volt — külső bizonyossága, évszázadokon át fennmaradó jele volt, egymástól a sors szeszélyéből messzire sodort családokban fentartva a közös eredetnek, az ősi törzsenek, az együtt átélt dicsőségnek és viharoknak büszke, lelket felemelő öntudatát!

Változott a címereknek hadi rendeltetése, tehát jelentősége is, midőn a hadakozásnak módja és ennek következtében a fegyverzet is módosult; a személyes bátorságot oly annyira megkívánó, ember ember ellen való küzdelem helyét engedett a nagy tömegek harcának s a közelből való küzdelem a messze vívő fegyverek, ágyúk, puskák veszés párbeszédeinek; mindez nagyon természetesen feleslegessé tette a címereknek, mint a közelből való megkülönböztetés eszközeinek használatát a fegyvereken, főkép a pajzson, s ha a harcba menő hősök mindennek daczára megtartották vértetükön, zászlóikon, sőt talán pajzsaiikon is ősi címertüket, ez már csak a díszítésnek, vagy az előkelőség jelzésének czéljából történt. Abból a körülményből, hogy címert nemcsak az úgynevezett nemesek vehettek fel, s hogy a hadi élet a jelekkel ellátott pajzs használatát nagyon széleskörűvé tette, természetes következménykép fakadt, hogy az előkelőbbek a tornasisakot vették fel jelvényül és látták el oromdísszal.¹ A pajzs-címer nemesi jelvénynek nem tekinthető, a sisak, illetve oromdíz igen, mint-hogy tornán csakis nemesek vehettek részt. A magyar «címer» szóeredetileg valószínűleg oromdízst jelentett.

Nem csekélyebb jelentőségű tényezője volt a címerek rendeltetésében és ennek folytán alakjában is beálló változásnak a kereszt-háborúk kora és az ez után, ennek hatása alatt fejlődött *tornaiszövény* is. A kereszt-háborúk, míg egyrészt előtérbe helyezték a címerek viselésének szükségét, a lovagkor szellemét kifejlesztették, addig másrészt a Kelettel való érintkezés, a keleti szokásokkal való megismerkedés révén mintegy megtermékenyítették a Keleten járt vitézeknek fantáziáját, s a címer kifejődésének új korszakát teremtették meg.

A változott hadi viszonyok, a polgári rend erősödése által a lovag-világban meghonosodott polgárisabb felfogás, a lovag-kor csodás, regényes világának megdőlte, a címereket kiforgatta eredeti jelentőségéből és alakjából is; megfélekednek arról, hogy a címer voltaképen mire való s a hajdani jelből ornamentikai dísz válik. Segítségül jön a reneszánsz- és barokk-stylus cikornyázó művészete, segítségül jön a fejedelmi kegy, mely az armalisokban nyilvánul és a címer a legnagyobb változásokon megy keresztül; a hadijel jogi tartalmú képpé lesz!

Ennek alapján a címer kifejődésének következő korszakait állíthatjuk fel:

1. a *pajzskorszak*, melyben a címer a pajzson ábrázolt címerképből állt;
2. a *heraldika fénykorát*, az élő heraldika korát, melyben a címer minden alkatrésze arányosan, összhangzóan kifejődik — és
3. a *heraldika hanyatlási korát*, melynek jellemvonása, hogy eredeti rendeltetéséből és alakjából kiforgattatik, a címer elveszti eredeti egyszerűségét és túltöltötté, cifra ornamentikai alakká lesz, feltűnnek a rangjelek, rangkoronák, melyek az élő heraldika korában ismeretlenek voltak; a címereképek pedig a naturalisztikus felfogásnak hódolnak.

A címerek keletkezését a XII-ik század elejére, fénykorát a XIV—XV-ik és hanyatlását a XVIII. és XIX-ik századokra tehetjük.² (Folyt. köv.)

¹ „Turul” 1898. évf. 3. füzet.

² Bácsay: „Heraldika” 4. lap; Br. Nyáry: „Heraldika vezérfonala” 136. l.

KÖZGAZDASÁG.

Piaczi árak Eperjesen

	1899. február 6-án:	I. oszt.	II. oszt.
Búza	100 kgr.	9 25	8 75
Rozs	»	7 —	6 75
Árpa	»	6 —	6 50
Zab	»	5 75	5 25
Repce	»	—	—
Kukoricza	»	5 75	5 50
Bab	»	8 —	6 —
Borsó	»	8 50	7 50
Lencse	»	10 —	7 —
Árpadara	»	15 —	12 —
Burgonya	»	1 60	1 40
Széna	»	2 20	1 80
Alomszalma	»	—	90 —
Marhahús	1 kgr.	—	52 —
Sertéshús	»	—	48 —
Juhhús	»	—	48 —
Borjúhús	»	—	48 —
Halak	»	1 —	—

Tyúkok
Libák
Szalonna,
Szalonna,
Disznószi
Vaj
Méz
Viasz
Tojás
Faggyú,
Faggyú,
Bükffa
Tölglya
Faszén
Porosz-kő

Dr. I.

43—1899.

A

Alulb
hogy a k
végzése f
vb. Első
felperes
alperes e
kielgítés
becsült ir
V. 338.
annak az
nyíben az
ben, alper
10 évi f
bátor és
lett, szük
Felh
vételaráb
jogot tar
eszközölt
nem tűnt
decsig al
bejelenté
főlölegés
K7-S

kass

a l

és g

azo

av

Böv

767—18

A

Az

könyvi

Grex

Erzsel

telek

alatt i

feb

10

pertár

áron a

De

A

Ápr

Nov

23

	I. oszt.	II. oszt.
Tyúkok	1 pár	1 60 1 40
Lábak		5 — 4 —
Szalonna, fehér tábla	100 kgr.	65 — 60 —
Szalonna, füstölt		80 — 75 —
Disznósír	1 kgr.	— 75 — 72
Vaj		1 — — 90
Méz		1 20 1 10
Viasz		1 40 1 20
Tojás	1 pár	— 05 — —
Faggyú, olvasztott	100 kgr.	48 — 46 —
Faggyú, nyers		26 — 24 —
Bükkfa	4 köbm.	11 — 10 —
Tölgyfa		9 — 8 —
Faszén	100 kgr.	1 50 — —
Porosz-köszén		1 50 — —

Főszerkesztő: **Dr. Horváth Ödön.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

43—1899. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kis-szebeni kir. járásbírósnak 1898. évi V. 338/2. sz. végzése folytán Rochlitz Tódor pozsonyi ügyvéd által képviselt vb. Első Magyar Jégkárbitörő-Társaság mint Szövetkezet felperes részére, **Czabaly Géza** roskoványi lakos alperes ellen 120 frt 65 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 394 fitra becsült ingóságokra a kis-szebeni kir. járásbírósnak 1898. évi V. 338/3. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Roskovány községben, alperes lakásán leendő megtartása határidejéül **1899-ik évi február 27. napjának délelőtti 10 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szobabútor és zongora a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kis-Szeben, 1899. február 8-án. **Glück Bertalan,**
kir. bírósági végrehajtó.

A Pap-féle ház

kassai-út **41-ik** szám alatt
a hozzátartozó nagy kerttel
és gazdasági épületekkel,
esetleg csupán a ház,
azonnal bérbeadó
avagy örök áron eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

767—1899. áu. szám.

Árverési hirdetés.

Az eperjesi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság 4838—1898. tkvi sz. árverési hirdetménye értelmében a Varga János s neje Grexa Emilia és kiskorú Prúnyi Lajos és Erzsébet tulajdonát képező, az eperjesi 420. sz. telekjegyzőkönyvben A I. 1. r. 888. hrzi sz. alatt irt ingatlan a **f. 1899-ik évi február 28-án délelőtti 10 órakor** az eperjesi kir. törvényszék pertárában, nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Debreczenben, 1899. évi február hó 2-án.

Debreczen szab. kir. város árvaszéke.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri
gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajút-iroda: **Bécs, I., Kolowratring 9.**
Fedézet-iroda: **Bécs, IV., Weyringasse 7/a.**

I. Cajüte:

Április 1-től Okt. 31-ig

290—400 Mk.*

Nov. 1-től Márcz. 31-ig

230—320 Mk.

II. Cajüte:

Aug. 1-től Okt. 15-ig

200 Mk.

Okt. 16-tól Julius 31-ig

180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és elegáncsiája szerint.

Hirdetmény.

Az Eperjesi Ipartestületnek

1899. márczius 5-én d. e. 10 órakor

a városháza tanácstermében megtartandó

Rendes évi közgyűlésére

az Ipartestület t. tagjai ezennel meghívtnak.

Azon esetre, ha az egybegyűlt tagok száma az alapszabályok értelmében határozathozatalra elegendő nem lenne, a közgyűlés megtartására f. é. márczius hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki határnapul, a mikor a közgyűlés az egybegyűlt tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Napirend:

1. Elnöki jelentés.
2. A rokkant iparosok segélyezési- és nyugdíj-alapjára vonatkozó alapszabályok bemutatása.
3. Az 1898. évi számadások megvizsgálása, azok fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása.
4. A testület 1899. évi költségelőirányzatának megállapítása.
5. Az előjáróság elnökének, 20 tagjának és 3 ellenőrnek megválasztása.
6. Betegsegélyző-pénztári kiküldöttek: igazgatósági, felügy.-bizottsági és választott-bírószági tagok választása.
7. Egyéb indítványok, ha azok 20 tag aláírásával 4 nappal a közgyűlés előtt a választmánynak beadattak.

Eperjesen, 1899. évi január hó 31-én.

Verdon László,
titkár.

Grieger József,
elnök.

Hirdetmény.

Az Eperjesi Ipartestületi Betegsegélyző-

pénztárnak

1899. márczius 5-én d. u. 2 órakor

a városháza tanácstermében megtartandó

Rendes évi közgyűlésére

a kiküldött t. tag urak ezennel meghívtnak.

Ha azonban az egybegyűlt kiküldöttek száma az alapszabályok 27. §-a értelmében határozatképes nem lenne, a közgyűlés újabb megtartására határnapul f. évi márczius hó 19-ik napjának d. u. 2 órája tüzetik ki, a mikor is a közgyűlés az egybegyűlt kiküldött tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése.
2. Az 1898. évi számadások megvizsgálása, azok fölötti határozathozatal, valamint a felmentvény iránti határozat.
3. Az 1899-ik évi költségelőirányzat megállapítása.
4. Az igazgatósági tagok felének sorshúzás általi kilépése, azok helyébe új tagoknak, felügyelő-bizottság tagjainak és a választott-bírószág választása.

Eperjesen, 1899. évi január hó 31-én.

Verdon László,
jegyző.

Grieger József,
elnök.

Figyelmeztetés. Az alapszabályok 26. §. a) pontja értelmében a közgyűlésen csakis a törvényesen megválasztott kiküldöttek jelenhetnek meg.

Építési pályázat.

Eperjesen az Angolkisasszonyok vezetése alatt álló „Stefánia” leány-nevelő-intézetnél fenforgó kibőví tőépítési munkálatok vállalata tárgyában folyó évi február hó **22-ikén délután 3 órakor** írásbeli zárt ajánlatú árlejtés tartatik a városi apát-plébános lakában, hol is az építési tervrajzok, költségvetés és a megszabott építési feltételek jelen hirdetmény közzététele után naponkint délig, a fenti pályázati napon pedig reggeli 10 óráig megtekinthetők; a vállalat elnyeréseért pályázni óhajtó iparos-vállalkozók fenti megjelölt napon déli 12 óráig az apát-plébános kezéhez a költségelőirányzat 5%-ának megfelelő 1450 frt o. é. bánatpénz mellett zárt ajánlatot tehetnek, azokban határozott számmal kifejezendők az ár-engedés százalékát, annak világos kiemelésével: hogy ajánlatot tevő az építési feltételeket ismeri s azokat a vállalat elnyerése esetén feltétlen kötelezettséggel elfogadja. Utóajánlatok nem tehetők.

Eperjesen, 1899. évi február hó 8-án.

Az építési végrehajtó-bizottság nevében:

Pletényi Endre,
apát, városi plébános.

MEGHÍVÓ

a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetének

Eperjesen, 1899. évi február hó 27-én délutáni 2 órakor

a Berger-szálloda kistermében

megtartandó

KÖZGYŰLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés elnökének, a közgyűlés jegyzőkönyvvezetőjének és hitelesítőinek a megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése az 1897/8. év üzleti eredményéről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal az üzleti nyereség hováfordításáról.
5. Felmentvény megadása az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak.
6. Egy igazgatósági tag választása.
7. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok némi módosítása iránt.

Felhívtnak a közgyűlésen részt venni szándékozó tagok, hogy üzlet-részjegyeiket és esetleges meghatalmazásait a közgyűlés napján, a délelőtti órákban, a szövetkezet központi irodájában (Eperjes, Szabai-út 14.) letétmentezni méltóztassanak.

Eperjesen, 1899. január 30-án tartott igazgatósági gyűlésből.

Az igazgatóság.

Vigyázzunk a védjegyre!

Máriaczei gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfútság, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél ételkel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldési raktár: **Brády Károly** gyógyszerterára a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I., Fleischmarkt 1.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók: **Eperjes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Homonna:** Szekérák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:** Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szilna:** Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

Mindenütt díszlik a híres

MACHLEID-féle kecskeméti arckenőcsöt,

mely rövid használat után minden azeplőt, májfoltot, himlőhelyet, pörsekeseket és egyéb kellemlen kiüteseket biztosan elmozdít. Az arckenőcsöt a kecskeméti növényzappannal oly meglepő és elismert, milyet e téren szepítő-szer még el nem ért és fölüli nem múlt. Egyik jó tulajdonsága, hogy ártalmos udhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr. Kapható: 32 kr.

Hajnal-szesz.

Biztosan meggyógyít minden fájdalmat, így **köszvény, reuma, csontfájdalmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fül-fájás és hátfájás** ellen a legbiztosabban ható gyógyszer. Még alig volt est róla hogy számos, sikertelenül használt szernek után a hajnal-szesznek enyhítő hatása ne lett volna. Sok ezer elnyomorított beteg köszöni már ezen szernek teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr. Kapható:

Farkas Ignác

Matyas királyi és műi gyógyszerterában Kecskeméten és minden nagyobb vidéki gyógyszerterában.

Főraktár **Török József** gyógyszerterára Budapest.

Egy gyógyszer sem múlja felül

Kaiser MELLCZUKORKÁIT

maláta-kivonat cukorral, szilárd alakban.

2360 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány biztos sikert bizonyít köhögés, rekedtség, katarrhusok és elnyálkásodásnál.

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos sikert hoznak az általánosan bevált

Kaiser-féle Pfeffermünz-Caramellák

étvágytalanság, gyomorfájás s elrontott gyomornál.

Egy csomag ára 20 krajczár.

Kapható

Wieland és Schroepfer

czukrászdájában Eperjesen.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszert ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, esuznál, tagszaggatásnál és meghűlésként és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerterában készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utaztat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT.

Av újkor legnagyobb csodája!

Ruhák műtisztítása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy képes vagyok bármennyire megrontott, pecsétes ruhákat (vegyileg) tisztítani és javítani, legyen az tinta-, zsír- vagy akármily foltokkal. Nemcsak férfi-ruhák, de egyszerűn női-ruhák és fehér derekak tisztítására is vállalkozom.

Bátorkodom felkérni a nagyérdemű közönséget, hogy ne Pálhoz küldje a béli ruhákat tisztítás és vasalás végett, hanem Péterhez **Fő-utca 56. sz.** alá, mert oly olcsón és jól csakis ott lehet vasaltatni, tisztíttatni és javíttatni férfi- és női-ruhákat.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:

SIKORSZKY PÉTER

ruha-műtisztító

Eperjesen, Fő-utca 56-ik sz. a., bent az udvarban, a kapuban fényképkirakat, a Fekete Sas-szálló mellett.

■ Olcsó árak, szép tisztítás és javítás! ■

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.

Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg **rendkívül meg van elégedve** az asbest-talppal ledelt cipőkkel. Ó Fensége hosszabb gyolgo-kiránduláson használta e cipőt és észre vette, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőkkel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanamúl a cipésznel s aztán küldjék ide.

Hiszszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án. **Krahl, huszárkapitány.**

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor úr!

Az asbest-betéti cipők kitűnőségét bizonyították, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fájdalom, úgy, hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszönöm.

Dánoson, 1897. szeptember 17-én. **Wekerle Sandor.**

Nincs többé láb fájdás!

Özjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem láb-daganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönynyebbul a járása annak, ki cipőjét **dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel** látja el.

Kettősvastagságú 1 forint 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös-hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítattat.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vizonteladókknak megfelelő árcedvény!

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRÚ-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG BUDAPEST, VI., SZÍV-UTCZA 18.

Magyar találmány! Magyar gyártmány!

„PERFECTOR“

szabadalmazott gázyártó készülék

világítási, fűtési és erőfejlesztési czelokra.

Nem robban! Nem ártalmas!

Tejesítmény és fogyasztási meghatározás a magy. kir. technológiai múzeum által bizonyítva.

Fényfok-meghatározás Hahóthy Sándor tanár által bizonyítva.

ÚJ GÁZKÉSZÜLÉK!

Mindenhol felállítható, teljesen veszélytelen, mert a légszusz hideg úton állíttatik elő. — Felügyeletet nem igényel, könnyen kezelhető. Nem robban, nem ártalmas.

Világítási berendezések létesítésére, minden házban, szállodában, kaszinóban, színházban, nyaralóban, fürdőhelyeken, kastélyokban, mulatókban, gyárakban, műhelyekben, vendéglők- és kávéházakban.

Gázmotorok útján úgy műhelyekben ipari gépek hajtására, mint gazdaságokban gazdasági gépek, rosták, morzsolók, szecskavágók, daráló stb. üzemben tartására a legjobb és legolcsóbb erő.

Egy 83 gyertyafényű láng mintegy 1 1/2 krajczárba kerül. Egy óra lőerő 5 krajczárba jön.

Eddig már számos „Perfactor“-berendezés működik az országban világító- és erő-czelokra, melyekről elismerő-levelek felett rendelkezünk.

Petroleum- és benzin-motorokat olcsón átalakítunk gázunkhoz.

Részletes és ismertető leírások, valamint költségvetések bérmentve és díjmentesen.

Mautner Adolf és Társai

Budapest, V., Arany János-utca 3. sz. a.

Üzlet-átvételi jelentés.

Alulírott a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy az Eperjesi Tejszövetkezettel megkötött egyezség alapján, annak tejtermékét f. év január havával forgalomba hoztam.

Sajt- és vaj-gyártáson kívül **f. év február hó elsejével** a tej-elárúsítást is berendeztem, de egyelőre csakis friss fejésű teljes tejet szállítok, még pedig házhöz szállítva literjét **7 krajczárjával.**

Kávé- és habtej-színnek az eladását egyelőre függőben hagyom.

Tejkocsim mindennap reggel 6-tól 8-ig áll a t. közönség rendelkezésére, a miért is kérem a t. vevő-közönséget, sziveskedjen szükséglet esetén a literek mennyiségét s a pontos utca- és házsámot velem közölni, hogy jövő hó 1-jével a rendelvényeknek pontosan s minden fennakadás nélkül eleget tehessek.

Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva, maradok

Eperjes, 1899. évi január hó 27-én, **Renfer Gusztáv,** kiváló tisztelettel: az Eperjesi Tejcsarnok bérloje, tornai és kriványi sajtgyáros.

XXI

Előfizet negye Hirdetési tésért jutány

Lapt hírl, ho a postab elhelyeze posta elh — Sátor iránt, ho telenül is A felől mi posta kiderült a míg az dás keser semmisül hangoló t nem Eper A nél lásánál bá lunkat, — is teljesen óhajtván tényezők de kellő d és fátyolá óhajtuk ügyre von saját tapaszt mert éper tőkélyre v nap melle gésben, s gazdasági galmának képezi eg A forg pontján, ban főszly távirdahiva

AZ „E

Február h jesi Torna- é a leghatároz kath. főgimn A ki végi állanak a me nem vennie e váló, serény e nem látnia azt határozottan mutatni képes Mennyire